

UTSTÄLLNINGSUPPLAGA

GISLAVED - lite mer än tre rondeller och
en stor fabrik.

Fördjupning av översiktsplanen för Gislaveds tätort.

För det huvudsakliga arbetet med översiktsplanens samrådsversion har en projektgrupp betående av tjänstemän från Kommunstyrelsekontoret svarat: Åsa Persson, planarkitekt och Irene Ljungskog, samhällsutvecklare. För utställning och bearbetning av förslaget har samhällsutvecklare Irene Ljungskog svarat. Stadsarkitekt Magnus Runesson har deltagit i färdigställandet av utställningsupplagan.

Ledningsgruppen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott: Niclas Palmgren (m), Marie Johansson (s), Carina Johansson (c), Börje Malmberg (kd), Ann-Cathriné André (fp), Margareta Lindgren (s) och Bo Kärreskog (s).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	4
Utgångspunkter	5
Gislaveds karaktär	8
Kommunikationer	9
Näringsliv	11
Boende	14
Centrala delarna	16
Gisle	18
Offentlig Service	19
Grönstruktur	20
Fritids- och kulturaktiviteter	25
Kulturvärden	27
Vatten	30
Energi	32
Miljö, Hälsa och säkerhet	33
Mellankommunala intressen	37
Konsekvensbeskrivning	39
Ordlista	48
Underlagsmaterial	49

Kartor

Markanvändning

Riktlinjer och restriktioner

Centrum

INLEDNING

Syfte

I en fördjupad översiktsplan anger kommunen sina riktlinjer för den framtida utvecklingen. Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Gislaved syftar till att skaffa en gemensam viljeyttring för ortens utveckling. Den fördjupade översiktsplanen är också grunden för framtagandet av detaljplaner. I samband med kommunfullmäktiges beslut om den kommunomfattande översiktsplanen beslutades att en fördjupning av översiktsplanen för Gislaveds tätort ska göras.

Avgränsning

Planens geografiska avgränsning inkluderar Gislaveds vattentäkt i norr, reningsverksdammarna i söder, väg 26 i väster och Henja och Hult samt Mossarp i Öster. Planen ansluter i den östra kanten till den fördjupade översiktsplanen för Anderstorp.

Arbetsätt

Arbete med fördjupad översiktsplan för Gislaved påbörjades under 2008. Arbetet har bedrivits av en arbetsgrupp och kommunstyrelsens arbetsutskott har utgjort ledningsgrupp. Samtliga kommunens förvaltningar har bidragit med kunskap till den fördjupade översiktsplanen. Under våren bildades tre fokusgrupper med deltagare från kommun, näringsliv, föreningsliv och gislavedsboende. De tre fokusgrupperna var: *Bo och leva*, *Näringsliv och Trafik*

Även barn och unga har via skolorna engagerats i arbetet dels genom en tredje klass och två åttonde klassers fördjupningsarbeten och dels genom en enkät som gått ut till 200 högstadies- och gymnasieelever.

Resultatet av fokusgruppernas och elevernas arbete redovisades genom en utställning i kommunhuset under försommaren 2008, samt finns redovisat i underlagshäftena.

Samråd genomfördes våren 2009. Ca 100 utskick av planförslaget gjordes till föreningar, myndigheter och nämnder m m. Tre allmänhetsmöten genomfördes med att politiker ur styrgruppen fanns tillgängliga på Stortorget i Tummetott. Ca 125 personer besökte politikerna. Delar av planförslaget fanns som affischer i olika butiker och banker m m. Ca 35 skriftliga yttranden har inkommit. En särskild träff ordnades för ägare av kulturhistoriskt intressanta byggnader.

Läshänvisningar

Planförslaget redovisas ämnesområdesvis och under varje ämnesområde redovisas de mål, strategier och riktlinjer som gjorts i den kommunomfattande översiktsplanen. Till de *mål, strategier och riktlinjer* som anges under rubriken *kommunomfattande översiktsplan* har kommunfullmäktige redan tagit ställning genom beslut om Översiktsplanen ÖP06. *Nya strategier, fördjupad översiktsplan* är de nya förslagen för Gislaveds tätort och det är till dessa förslag kommunfullmäktige tar ställning.

Den fördjupade översiktsplanen grundar sig på kunskapsunderlag som redovisas separat i ämnesvisa häften. Kunskapsunderlaget bör användas tillsammans med planen om syftet är en heltäckande bild av både kommunens viljeinriktning och tillgängligt faktaunderlag i olika frågor. Underlagshäftena har inte reviderats efter samrådet.

Planprogram

Till grund för planen antog Kommunstyrelsen ett planprogram den 5 februari 2008.

Översiktsplanen ÖP 06

Till grund för planen ligger den kommunomfattande översiktsplanen ÖP06. I översiktsplanen redovisas följande övergripande riktlinjer, strategier och mål som gäller för Gislaveds tätort:

- Gislaved är kommunens centralort.
- Tätorterna ska utvecklas efter sina särdrag.
- Tätorterna ska i första hand utvecklas genom förtätning. Tätorterna ska byggas inifrån och ut och outnyttjad mark ska användas för bostadsbebyggelse samt service.
- Bebyggelsemiljöer ska hålla en hög standard med god arkitektur och med hänsyn till ekologisk och social hållbarhet. Energifrågorna ska särskilt beaktas.
- Mark och planlagda områden ska finnas för olika typer av verksamheter och olika boendeformer i kommunens tätorter.
- Tätorterna ska vara attraktiva i sin utformning och skötsel.
- Nya verksamheters speciella krav på lokaliseringar ska beaktas.
- Vattnet i tätorterna ska lyftas fram.
- Mötesplatser för människor ska prioriteras.
- En mångfald av bostadsområden, upplåtelseformer och bostadstyper ska tillskapas.
- Tätorternas närströvområden ska beaktas i fördjupningarna.
- Områden för nya och framtida idrottsanläggningar ska undersökas.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Kommunfullmäktige har 2008-08-21 antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen. Några av dessa riktlinjer har betydelse för den fördjupade översiktsplanen

- Kommunen ska verka för att ungdomars bostadsbehov ska tillgodoses som en del i den ordinarie bostadsförsörjningen både vid nybyggnation som ombyggnation.
- Kommunen ska genom framförhållning med markinnehav och genom planläggning medverka till att efterfrågan på byggklara tomter tillgodoses i de åtta tätorterna.
- I den fysiska planeringen ska kommunen verka för ekologisk hållbarhet, t ex verka för minskat transportbehov och förebygga översvämningsrisker.
- Nya bostäder ska så långt som möjligt placeras i närhet av befintlig infrastruktur i form av skolor, gator och ledningsstråk.
- Bostadsbyggandet ska medverka till att bygga igen ”sår” i tätorterna dvs rivningstomter, luckor mm.
- I tätorternas centrala delar kan byggas små enheter med lägenheter eller småhus.
- Närhet mellan natur och boendemiljöer i tätorterna ska bibehållas och utvecklas.
- Kommunens ska verka för energieffektivitet och miljömässigt hållbar uppvärmning i befintligt bostadsbestånd och nyproduktion.
- Mötesplatser för kulturella och fysiska aktiviteter ska stimuleras.
- Andel särskilda boende för äldre och funktionshindrade ska inte minska.
- Vid ny- och ombyggnation ska bostäder utformas så att äldre och funktionshindrade kan bo i ordinarie bostadsbeståndet så länge som möjligt.
- Seniorbostäder ska tillskapas.

UTGÅNGSPUNKTER

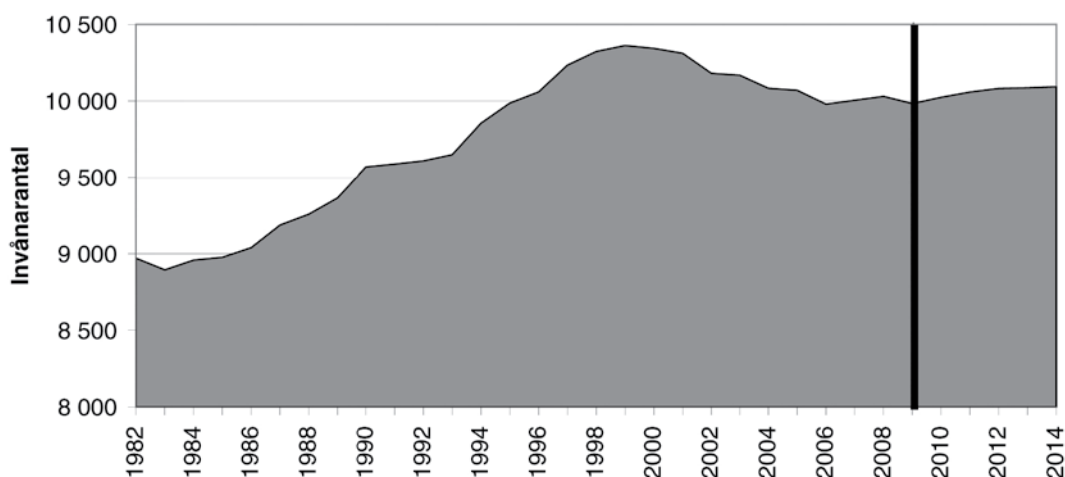
Befolkningsutveckling

Gislaveds tätort växte kraftigt under 80- och 90-talen men började stagnera och sedan tappa befolkning under 2000-talets första decennium. Sedan år 2000 har Gislaveds tätort minskat från en befolkning på strax över 10 300 till en befolkning precis under 10 000. De kommande fem åren förväntas befolkningen ligga relativt stilla runt 10 000 invånare eller öka mycket svagt, enligt kommunens befolkningsprognos 2010-2014.

Gislaveds tätort har en relativt ung befolkning. Medelåldern är något lägre än i riket. Däremot har medelåldern ökat de senaste tio åren, från 37 år 1999 till 39,5 år 2009. Samtidigt har andelen personer under 19 år sjunkit från 27 procent till 25 och andelen över 65 år ökat från 14 procent till 16.

Enligt kommunens befolkningsprognos kommer antalet personer över 65 år fortsätta öka i Gislaveds tätort, i samband med att den stora generationen fyrtiotalister går i pension. Fram till år 2014 beräknas antalet personer över 65 år öka med 18 procent, medan den minskar i vissa andra kommuner. Samtidigt beräknas antalet unga 0-19 år minska med 7 procent. Även om den arbetsföra delen av befolkningen också ökar något så innebär det sammantaget att försörjningsbördan ökar och att befolkningen kommer att bestå av fler äldre.

**Befolkningsutveckling för Gislaveds tätort
1982-2009 samt prognos 2010-2014**

VISION för Gislaveds tätort

- Gislaved ska som centralort vara magneten i kommunen.
- Gislaved ska präglas av närhet; närhet mellan service och boende, närhet mellan arbetsplatser och boende och närhet mellan människor.
- Nissan är central i tätortens utveckling.

GISLAVEDS KARAKTÄR

Gislaved är ett industri- och villasamhälle med en mångfald i befolkningen. Den ena delen av Gislaved har vuxit upp som en bruksort och den andra som en handelsplats. Gyllenfors tillhörde fram till 1949 Anderstorps kommun.

Gislaved är kommunens centralort med huvuddelen av den kommunala administrationen, gymnasieskola, ett större handels- och nöjesutbud. Gislaved har gemensam arbetsmarknad, bostadsmarknad och teknisk försörjning med Anderstorp och de två orterna håller sakta på att växa samman. Gislaved har ett strategiskt läge i förhållande till t.ex. Göteborg/Borås, Värnamo/Växjö, Halmstad och Jönköping.

Gislaved är egentligen inte ett samhälle utan två: Gislaved och Gyllenfors, med Nissan som en delare emellan. Båda har fått förutsättningarna för sin tillväxt från vattnet i Nissan och kraften i vattenfallen. Gislavedssidan har en kuperad terräng dominerad av Gislavedsåsen. Gyllenforssidan utgörs av plan sandig mark. Gyllenfors var tidigt en bruksort som bl.a utvecklades tack vare Nissan medan Gislaved länge var en bondby med en viktig marknadsplats och gästgiveri i korsningen mellan Nissastigen och Reftele/Värnamovägen. Läget vid vägkorsningen var det som fick bondbyn Gislaved att utvecklas till en handelsplats. Så småningom kom järnvägen vilken skyndade på utvecklingen. Gislavedssidan kom så småningom att utvecklas till tjänste- och handelssidan med central administration. I dag är Gyllenfors och Gislaved en gemensam tätort och några av de viktiga faktorerna för hur samhället försätter att växa och utvecklas i dag är att Gislaved är kommunens huvudort samt ortens läge där flera vägar möts.

Gislaved är i dag ett villasamhälle med ett visst inslag av flerbostadshus, men historiskt har det funnits mycket hyreslängor i arbetarbostadsform. Överlag är centrum mycket differentierat med blandad ålder och villabebyggelse blandat med flerbostadshus. Förnyelse och förtätning av centrum pågår.

Befolkningen i Gislaveds tätort kännetecknas av en relativt låg medelålder och många nationaliteter. I jämförelse med hela Sverige är det en stor andel av befolkningen som är sysselsatt inom tillverkningsindustrin. Totalt är det fler som pendlar in till Gislaved för arbete än som pendlar ut från Gislaved.

Gislaved har av tradition ett starkt föreningsliv. Framförallt tål det aktiva sport- och musiklivet att lyftas fram.

KOMMUNIKATIONER

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Vägsystemen i kommunen ska rustas upp både för trafiksäkerhets- och framkomlighetssynpunkt.
- Tillgängligheten med bil ska vara stor i kommunens alla tätorter.

Strategier Översiktsplan ÖP 06

- Tillfarterna till tätorterna utformas på ett sådant sätt att de annonserar tätorten på ett lockande vis.
- Tillgängligheten med bil ska vara en av förutsättningarna vid planering.

Riktlinjer Översiktsplan ÖP 06

- Hänsyn ska tas till de utpekade riksintressevägarna (26 och 27) vid förändring eller exploatering i närområdet.
- För riksväg 26 och 27 gäller 30 meters skyddsavstånd.
- För övriga vägar gäller 12 meters skyddsavstånd.
- Väg 26 och 27 är rekommenderade vägar för farligt gods.

Nya Strategier Fördjupad översiktsplan

- Väg 27 flyttas ut utanför Gislaved.
- Utformningen av bebyggelse och friytor utmed nuvarande väg 27 sker med hänsyn till att vägen är entré till Gislaved.
- Järnvägsgatan får en ny gestaltning anpassad efter dess nya roll som tätortsgata istället för genomfartsled.
- Trafiken organiseras och prioriteras enligt kartan "Huvudtrafiksystem". Huvudvägnätet prioriteras för framkomlighet.
- Mårtensgatan görs till huvudgata för tung trafik och utformas trafiksäkert även för oskyddade trafikanter.
- Ny förbindelse över Nissan mellan Reftelevägen och Danska vägen utreds.
- Säkerhetsaspekterna för oskyddade trafikanter ska beaktas i befintliga och nya trafiklösningar. Särskild hänsyn ska tas till barn, äldre och funktionshindrade.
- Bostäder lokaliseras inte i anslutning till väg 26 och 27.
- Ett reservat för en förlängning av väg 604 till väg 26 utreds.

Så väl näringsliv som invånare i Gislaved är beroende av goda kommunikationer. Dålig tillgång på, avsaknad av, eller dåligt fungerande person- och godstransporter, kan vara tillväxthämmande för både orten och regionen. Nästan alla transporter sker i dag med bil och lastbil.

Väg 26 och 27 är vägar av riksintresse, vilket innebär att framkomligheten prioriteras. Bostäder lokaliseras inte i anslutning till dessa.

Gislaveds huvudvägnät ska utgöras av Anderstorpsvägen, Mårtensgatan, Norra Storgatan, Danska vägen, Reftelevägen och ny förbifart, väg 27. Huvudvägnätet ska mata övriga gator. Till huvudgatorna bör trafiken i första hand ledas och de är framkomlighetsprioriterade. Matargatorna är de som ska mata bostadskvarteren. På övriga gator prioriteras bostadsmiljö och oskyddade trafikanter före framkomlighet. En ny förbindelse föreslås även över Nissan från Danska vägen till Reftelevägen för att knyta ihop de södra delarna av Gislaved bättre.

På sikt kan en förlängning av väg 604 (Gnosjövägen) till väg 26 (Nissastigen) bli aktuell. Den har två funktioner: dels ger den god tillgänglighet för den tunga trafiken till verksamhetsområdena runt Anderstorpsvägen, dels underlättar den kontakten mellan orterna Smålandsstenar, Gislaved, Anderstorp och Gnosjö.

En del i Gislaveds klimatstrategi handlar om att minska bilåkandet och öka kollektivtrafikåkandet, gåendet och cyklandet. Som ett led i det bör gång- och cykelmöjligheter samt tillgång till kollektivtrafik vara lika viktiga förutsättningar som biltillgänglighet i Gislaveds tätort. Gislaved är med sin storlek också alldeles utmärkt för cykling. I befintliga trafikmiljöer och nya trafikmiljöer bör för att ge goda förutsättningar särskild vikt läggas vid trafiksäkerhetsfrågorna och då särskilt oskyddade trafikanter, barn och funktionshindrade tas i beaktande.

Gislaveds huvudtrafiksystem..

KOMMUNIKATIONER

Kollektivtrafik

Den kollektivtrafik som finns i Gislaved består av Länstrafikens busslinjer samt skolskjutsar och färdtjänst. Länstrafikens bussar knyter samman Gislaved med andra orter. Ett ökat resande med kollektivtrafiken i kommunen är också ett av målen i kommunens klimatstrategi. För att uppnå det måste det vara bekvämt att åka buss, det gäller till exempel att ha väderskyddade busshållplatser med cykelställ samt gång- och cykelvägar fram till busshållplatserna. I Gislaved finns inga tätortsbussar men vid lokalisering av ny bebyggelse bör vikt läggas vid var närmsta busshållplats utefter någon av busslinjerna ligger och hur man tar sig till den.

För att fler ska kunna åka kollektivt från den södra delen av tätorten bör gamla Nissastigen öppnas för busstrafik från infarten till Rastamossen.

Pendelparkeringar underlättar ett kollektivt resande och det är viktigt att de finns på strategiska platser i orten. En pendelparkering finns i anslutning till busstationen.

Storgatan är ett exempel på hur en gata kan få en ny utformning så att den mer känns som en tätortsgata än som en genomfartsled.

Gång- och cykelvägar

Gislaved har ett relativt bra GC-nät med bland annat flera gång- och cykelvägsbroar över Nissan som binder ihop Gislaveds olika delar med varandra. För gång- och cykelvägnätet finns en gång- och cykelvägsplan antagen av kommunfullmäktige 2006-12-14. I gång- och cykelvägsplanen prioriteras gång- och cykelvägarna enligt följande: 1 skolvägar, 2 vägar mot centrum och service, 3 arbetspendlingsvägar och 4 motionsvägar.

Förutom ett bra gång- och cykelvägsystem är det också viktigt att det finns lättillgänglig information om var gång- och cykelvägarna finns.

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Säker, konkurrenskraftig och miljöanpassad kollektivtrafik ska finnas så att alla människor utifrån sina möjligheter har goda möjligheter att resa.

Strategier Översiktsplan ÖP 06

- Trafikplanering ska ske länsövergripande.
- Ökad anropsstyrd kollektivtrafik.
- Ta fram säkra och väderskyddade hållplatser med cykelparkeringar.

Nya strategier

Fördjupad Översiktsplan

- Anpassning av busstrafiken till/ från Gislaved så att möjligheterna till byte till tågtrafiken i Hestra förbättras.
- Vid etablering av ny bebyggelse tillgodoses att det finns goda gång- och cykelmöjligheter till närmaste busshållplats.
- Tillgängligheten till kollektivtrafik ska vara en av förutsättningarna vid planering.
- Gamla Nissastigen öppnas som bussgata från S. Hagalundsgatan till Rastamossen.
- Nya pendelparkeringar tillskapas vid södra och norra infarten samt i anslutning till Henja Östra industriområde.

Strategier Översiktsplan ÖP 06

- Gång- och cykelvägar ska byggas som nät i tätorten.

Nya strategier

Fördjupad Översiktsplan

- Utbyggnad av Gång- och cykelvägsnät sker i enlighet med av kommunfullmäktige antagen GC-plan.
- Vid utformning av nya gång- och cykelbanor ska stor vikt läggas vid trygghets- och tillgänglighetsfrågorna.
- Tillgängligheten för gående och cyklist ska vara en av förutsättningarna vid planering.
- Det ska finnas lättillgänglig information om gång- och cykelvägnätet.

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Områden ska finnas för olika faser av företags livscyklar (startmiljöer, levavidareområden, nybyggnadsområden för små företag och nybyggnadsområden för stora företag).

Strategi Översiktsplan ÖP 06

- Byggklar industrimark ska finnas i kommunens alla tätorter
- Detaljplaner och beredskap för snabb planläggning ska finnas.

Nya Strategier

Fördjupad översiktsplan

- Industriområdet vid Mårtensgatan ska innehålla lokaler för olika typer verksamheter och ska kunna fungera för etablerade industrier samt för nystartsföretag m. m. Även skrymmande handel kan förekomma.
- Delar av Gyllenfors industriområde utvecklas med verksamheter som är mindre störande.
- Mossarps industriområde görs om för handel, mindre störande verksamheter och kontor.

Industri

Gislaved och Anderstorp är två separata orter men med ett starkt samband där många funktioner är gemensamma. Lokomotivet i Gislaveds tätort är industrin. Nya industriområden planeras i första hand mot Anderstorp och tanken är att Anderstorps och Gislaveds verksamhetsområden på sikt ska växa ihop. Utbyggnaden åt detta håll är dock till viss del begränsad på grund av dåliga markförhållanden.

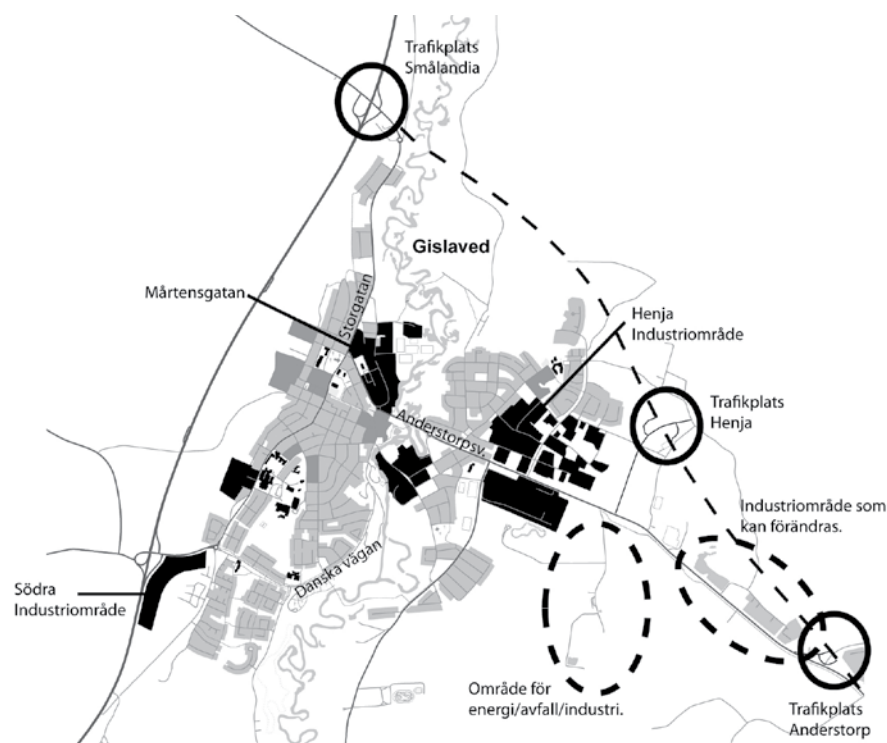
En möjlig utbyggnadsriktning av industrin på längre sikt kan vara nya industriområden väster om väg 26.

Befintligt industriområde vid Södra infarten skulle kunna lämpa sig för olika typer av logistikföretag. I området finns i dag ledig industrimark. Området är strategiskt beläget vid väg 26.

Vid Mårtensgatan finns ett industriområde blandat med handel och mindre och större verksamheter. I området ligger även bostäder. Området kan kompletteras med handel och verksamheter som är mindre störande.

I anslutning till Gyllenfors industriområde föreslås nya bostäder och att industriområdet utvecklas mot verksamheter som är mindre störande. Både Mårtensgatan och Gyllenfors är viktiga uppstartsmiljöer för mindre verksamheter då områdena erbjuder små och billiga lokaler.

Störande verksamheter lokaliseras till Henja industriområde.

Befintliga och planerade industriområden i Gislaveds tätort.

NÄRINGS LIV

Handel

Gislaved är kommunens centralort och ska erbjuda service och handel till hela kommunen. Handeln är koncentrerad till de centrala delarna av tätorten, Norra infarten och området runt Glasbruksrondellen. De centrala delarna omfattande Torggatan, del av Storgatan, Köpmangatan och Järnvägsgatan. Även området vid Smålandia fortsätter att utvecklas för handel, kontor och bilservice. När genomfartstrafiken på väg 27 flyttas utanför orten ges möjlighet att utveckla Järnvägsgatan som stråk för handel och service. Kopplingen mellan de centrala delarna och Smålandia är viktig och bör fysiskt förstärkas. Det gäller även sambandet de centrala delarna och Glasbruksområdet.

Den största andelen serviceverksamheter så som banker, frisörer, caféer, läkare, tandläkare, mäklare m m är lokaliserade i de centrala delarna av orten.

Mossarps industriområde innehåller idag skrymmande handel, grossistverksamhet, maskinuthyrning m m. Där finns ingen ren industriverksamhet.

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Områden för handel ska i första hand lokaliseras i och i anslutning till tätorterna.
- Dagligvaruhandel ska lokaliseras centralt. Volymhandel kan ges mer perifera lägen.
- Externa handelscentrum ska undvikas.

Strategi Översiktsplan ÖP 06

- Områden för handelsändamål ska aktivt planeras i kommunens tre största tätorter.
- En policy för handelsetableringar tas fram.

Nya Strategier

Fördjupad översiktsplan

- Gislaveds centrala delar ska vara kärnområde för handeln.
- Gågatans attraktion förstärks.
- Förutsättningar för fler service- och tjänsteföretag skapas.
- Områdena Glasbruket/Magasinet, Järnvägsgatan och Smålandia vidareutvecklas som handelsområden.
- Mossarps industriområde omvandlas så att volymhandel tillåts.

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Ett aktivt jord- och skogsbruk ska stimuleras.

Strategi Översiktsplan ÖP 06

- Jordbruksproduktion ges prioritet i den fortsatta markanvändningen.
- Vid intressekonflikter i tätortsnära lägen där jordbruksmark berörs ska noggranna överväganden och konsekvensanalyser alltid göras.
- Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

Nya Strategier**Fördjupad översiktsplan**

- Området vid Henja och Hult behåller sin lantliga prägel och fortsätter utvecklas som jordbruksområde.
- Den tätortsnära skogen som är kommunal ägo ska inte skötas som produktionsskog, utan stor hänsyn ska tas till rekreationsvärdet.

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Turismen ska utvecklas och vara en av de näringsgrenar som medverkar till att kommunens näringsliv breddas.

Strategi Översiktsplan ÖP 06

- Kommunen ska göras tillgänglig och attraktiv som turistmål.
- Utveckla kulturturismen.

Nya Strategier**Fördjupad översiktsplan**

- Området vid Nissan, Industri-
muséet och Bruksvillan vidare-
utvecklas för turism, kultur och
rekreation.
- Alternativa boenden som stärker
besöksnäringen utreds.
- Gisle vidareutvecklas för besök-
kanden.

Jord- och skogsbruk

I anslutning till Gislaveds tätort bedrivs både skogs- och jordbruk. Jordbruksområdena i Henja och Hult är viktiga för matproduktion och är också betydelsefullt rekreationsområde för tätortens invånare. Jordbruket är förutsättningen för att ett attraktivt landskap ska bibehållas. I Henja och Hult finns idag tre aktiva jordbrukscentrum. I Henja och Hult kan tillkomma bebyggelse på större tomter under förutsättning att VA-frågan kan lösas på ett godtagbart sätt.

Besöksnäring

Gislaveds kommun har mycket att erbjuda både vad det gäller idrotts- och kulturevenemang och spännande kultur- och naturmiljöer som lockar människor till besök. Det finns stor potential för att utveckla besöksnäringen ytterligare.

Nissans natur i kombination med den kulturhistoria, som beskriver stora delar av ortens framväxt, kan bli en stor turistmagnet, om de befintliga värdena tas tillvara och utvecklas på ett intressant sätt. Kanotleden som löper från N Unnaryd i norr till Skeppshult i söder har en officiell rastplats vid Holmen. Det nya naturreservatet Anderstorps stormosse kommer, när planerade anläggningar är utbyggda, att erbjuda unika naturupplevelser.

Gisle är ett unikt område som har lokaler och verksamheter för nöje, idrott och kultur. Området kan med samordningsinsatser och upprustningar stärkas som besöksmål.

Gislaveds speedwaybana har anor sen 30-talet och drar mycket publik till orten och har stor betydelse för besöksnäringen på orten.

Genom att tillskapa fler alternativa boenden som t ex campingplats, vandrarhem och småstugor förstärks möjligheterna att ta emot fler och olika kategorier av besökare.

BOENDE

Villor är den dominerande hustypen i Gislaved. De centrala delarna av Gislaved domineras av individuellt utformade hus medan områden som Sörgården och nya Henja har mycket grupphusbebyggelse. Det är svårt att veta hur efterfrågan på bostadsmarknaden kommer se ut framöver, förändrad åldersstruktur och nya önskemål hos de som söker bostad kan ändra förutsättningarna. De flesta bostadsområdena i Gislaved är i dag homogena, bestående av en enda sorts bebyggelse. Vid expansion av bebyggelse bör strävan vara att tillskapa en större variation i bostadsbeståndet.

Det är viktigt att både ny bebyggelse och gammal bebyggelse kan erbjuda ett boende av hög standard och goda boendemiljöer som människor trivs i.

Det ska finnas en variation av bostadstyper i alla områden för att göra dem attraktiva för olika kategorier av människor.

Förutom förtätningar i de centrala delarna kan Gislaved expandera i form av nya bostadsområden vid *Skomakargärdet*, *Trasten*, *Vitsippan* samt *söder om Rödjan*. Möjligheter finns även till förtätningar på lucktomter.

För att utröna om ett nytt bostadsområde eller verksamhetsområde på sikt ska tillskapas mellan Gislaved och Anderstorp markeras området som utredningsområde.

Tomterna vid *Skomakargärdet* har varit attraktiva och området kan utökas med en sista etapp genom att ytterligare mark i söder samt gamla koloniområdet tas i anspråk. En grönremsa med en stenmur sparas som grönområden i de nya bostadsområdena. Stenmuren ger miljöskapande värden till området i dag. Det är önskvärt med hyreshus i området då Sörgården i dagsläget främst består av villor.

Kv Björken

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Kommunen ska aktivt medverka till att skapa en god bebyggelsemiljö.
- I alla tätorter ska finnas planberedskap för 2-3 års bostadsbyggande samt planberedskap för olika verksamheter i alla tätorter.

Strategier

- Kommunen ska som fastighetsägare och via sitt bostadsbolag föregå med gott exempel.
- Kommunen ska skapa en tilltalande miljö i det offentliga rummet.
- Kommunen är positiv till en variation av tomtstorlekar.

Nya mål

Fördjupad översiktsplan

- Antalet bostads- och hyresbostäder ska öka.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Förtätning med hyresbostäder sker i centrum.
- Nya områden tillskapas vid Skomakargärdet, Trasten, Vitsippan, söder om Rödjan samt på marknadsplatsen.
- Nya bostäder tillkommer vid Nissan på gamla bruksområdet.
- Små enheter med hyresbostäder respektive villor samt en blandad bebyggelse eftersträvas.
- Kommunhusparkeringen reserveras för ett högt hus som ger karaktär åt centrum.
- Johan Orreskolan kan på sikt byggas om till bostäder. Utredning ska ske.
- Affärsfastigheter ska kunna byggas på med våningar för bostäder.
- Kommunen ska som fastighetsägare och via sitt bostadsbolag föregå med gott exempel vad det gäller att erbjuda goda boendemiljöer och lägenheter med god standard.
- Ny byggnation vid Henja/Hult kan endast tillkomma under förutsättning att VA-frågan löses på ett godtagbart sätt.
- Ett utredningsområde för bostäder/verksamheter markeras mellan Gislaved och Anderstorp.

Trasten

Hembygdsparken

Vy över Nissan och Bruksvillans tomt.

Villa utmed Södra Storgatan

Trasten är ett område som endast består av flerbostadshus och byggdes på 60-talet. Olika åtgärder behövs i området för att olika grupper som inte bor i området idag ska bli intresserade av att flytta dit. Några hus kan behöva höjas och gatustrukturen ses över. För att skapa en blandning kan villatomter tillkomma i området sydväst om Trasten. Torggatan utformas så att den blir en naturlig koppling mellan de centrala delarna och Trasten. Linnégatan kan eventuellt omformas så att en del av den blir ett tillskott till Trastenområdet.

På *Vitsippan* finns detaljplanlagd mark för både villor och flerbostadshus. Tomter både norr om Vitsippan och väster om Trasten ger ett centrumnära boende med service och skola inom 1,5 kilometers avstånd.

Mellan *Rödjan* och *Blomstervägens äldreboende* utmed Norra Storgatan ligger ett tallskogsområde där ytterligare bebyggelse kan tillkomma. Områdets placering utmed infarten till Gislaved gör det angeläget att lägga extra vikt vid områdets utformning.

Ny bebyggelse föreslås även på *marknadsplatsen*. En flyttning av Hembygdsgården kan ske på sikt. Lokalisering ska då ske i ett läge i anslutning till Nissan. Marknad i Gislaved sker i dag vanligen på gågatan och torget vid Kommunhuset. Däremot kan en stor plats behövas för till exempel cirkus. En möjlighet är att nyttja någon av idrottsplatserna Nissavallen eller Ryttnarvallen för sådana evenemang. Marknadsplatsen kan bebyggas med bostäder. Utformning ska ske med hänsyn till utvecklingen utefter Mårtensgatan och områdena där bensinstationerna är belägna.

Gamla Bruksområdet föreslås för bostäder, kultur- och andra aktiviteter. En förutsättning för bostäder i området är dock en omvandling av närliggande industriområde mot verksamheter som är mindre störande. Bostäder bör förläggas närmast Nissan så att området för kultur och aktiviteter fungerar som skyddszon mellan industri och bostäder. En förutsättning att ta i beaktande är översvämningsrisken. Nissans 100 års flöde beräknas endast översvämma begränsade markytor, men problem har förekommit med översvämningsrisker i befintliga industrilokaler.

Området runt *Henja* och *Hult* byar är attraktivt för ny bebyggelse på stora tomter. I området har det dock varit problem att lösa VA-frågorna med enskilda anläggningar på ett fullgott sätt. Ny bebyggelse i området förutsätter därför att det finns godtagbara lösningar på VA-frågan.

CENTRALA DELARNA

I de centrala delarna utgör Köpmangatan/Torggatan en mittnerv. Det utgör en del av stråket som leder via Dalenparken till Glasbruksområdet. Inom avgränsningen finns bostäder, handel och administration samt olika servicenärningar.

En tilltalande miljö och en mångfald av aktiviteter är viktigt för att locka människor till de centrala delarna, något som i sin tur är viktigt för handels- och servicenärningen. För att skapa ett mer tilltalande miljö bör ett gestaltungsprogram tas fram som behandlar utformningen och det offentliga rummets möblering. I gestaltungsprogrammet utreds också frågor som behovet av en scen i centrum, lekmöjligheter, samlingsplatser för vuxna och unga och ett grönnare centrum med fler träd och gröna oaser.

För att de centrala delarna ska bli levande måste den fysiska miljön utformas så att sambandet till Gisle, Glasbruksområdet, Smålandia och Trasten blir tydligt.

Kopplingen mellan Gisle och de centrala delarna är viktig och måste förstärkas genom skyltning, fysiska visuella åtgärder i gång- och cykelvägssystem och informationsmaterial m m.

Torggatan förstärks som stråk mellan centrum och Trasten. Kopplingen mellan gågatan (Köpmangatan) och Torggatan görs tydlig genom att korsningen över Storgatan byggs om.

Avgränsning -de centrala delarna.

Nya mål

Fördjupad översiktsplan

- De centrala delarna i Gislaved ska vara ett vardagsrum där det är självklart att handla i affärer, gå på restaurang, café eller andra nöjen samt utnyttja det offentliga rummet i form av parker och torg i större omfattning än i dagsläget.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- De centrala delarna förtätas med nya bostäder och lokaler för handel och service.
- Ny bostadsbebyggelse i de centrala delarna ska utformas som flerbostadshus.
- De centrala delarna ska utformas med ett grönt stråk från Kyrkparken till gågatan.
- På gågatan ska de oskyddade trafikanterna prioriteras.
- För att få ett sammanhållet område upprättas ett gestaltungsprogram för de centrala delarna. Lekplatser, mötesplatser och grönsstruktur ska beaktas vid upprättandet av gestaltungsprogrammet.
- Området i anslutning till landstingets vårdcentral ska ses som utredningsområde med inriktning mot allmän användning, dock inte handel eller bostäder. Parkeringsfrågorna ska beaktas.
- Parkeringsplatser som tas i anspråk för bebyggelse ersätts med parkeringsgarage.
- Järnvägsgränd utvecklas till en handels- och bostadsgata.
- I de centrala delarna utvecklas aktivitetsmöjligheter för alla åldrar.
- Möjligheter ges att dela stora tomter i de centrala delarna för att skapa ytterligare tomter. Områdets historiska struktur ska beaktas.
- Torggatan förstärks med gc-väg som koppling till Trastensområdet.
- Sambandet mellan Gisle och de centrala delarna stärks.
- Johan Orre och kommunparkeringen är utredningsområde för bostäder/verksamheter dock inte industri eller skola.
- Kyrkogatan öppnas i sin helhet som gata.
- Möjlighet att skapa en gångförbindelse mellan Sofiagatan och Järnvägsgränd ska eftersträvas.

Nya riktlinjer Fördjupad översiktsplan

- Vägvisningsskyltning sker från Gisle till de centrala delarna och från de centrala delarna till Gisle.
- Informationsmaterial ska finnas om centrum i Gisle och om Gisle i centrum.

Gågatan

De centrala delarna av tätorten är attraktiva för nya flerbostadshus med närhet till kollektivtrafik och dagligvaruhandel. Kommunhusparkeringen och Johan Orre utreds med inriktning bostäder och/eller verksamheter. Verksamheter i detta område innefattar inte handel eller skola. Handel i kombination med bostäder kan tillkomma på Köpmangatan bredvid Swedbank och på Storgatan bredvid Lindex samt på Konsumfastigheten. I samband med att parkeringar tas i anspråk för bebyggelse är det viktigt att parkeringsbehovet löses på annat vis till exempel genom parkering i garage under byggnaderna. Möjligheter finns också att dela stora tomter i centrum för att tillskapa ytterligare tomter. Detta bör ske med hänsyn till områdes historiska struktur och uppbyggnad.

Det är också viktigt att befintliga parkeringsplatser effektiviseras och att de förses med tydlig skyltning för att det ska bli lättare att hitta parkeringsplats. I dag finns runt 1000 parkeringsplatser i de centrala delarna och ungefär hälften är utnyttjade en vanlig vardag.

Södergatan mot gågatan som den ser ut i dag.

Torggatan i dag.

GISLE

Gisle är ett unikt område där det finns en blandning av olika lokaler och platser för många aktiviteter. Det är attraktivt för både ortens invånare och besökande. Här finns bibliotek, gymnasieskola, högstadieskola, förskola, sim- och sporthall, ishall, nöjespark, idrottsplats och ett frekventerat grönområde. Intentionen är att hela området Gisle skall betraktas som en helhet. Gisleparken skall utvecklas till ett kulturellt centrum. Parkområdet ska bli attraktivare och mer lättillgängligt. Området ska användas för boende, utbildning, kultur, friluftsområde och idrott. Gångstråken stärks så att dessa blir tydligare, dels för att öka trafiksäkerheten men även för att synliggöra entréer och stråk i området. Biltrafiken och parkeringarna inom området förändras och förbättras. Biltrafiken skall underordnas gång- och cykeltrafiken.

Kopplingen mellan Gisle och de centrala delarna av Gislaved är mycket viktiga

Planprogram för
Gisleområdet
antaget av
kommunfullmäktige

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Utvecklingsprogram och detaljplaner tas fram för att klargöra vad olika delar ska kunna förändras.
- Gisleparken ska utvecklas till ett multikulturellt centrum som blir en mötesplats för hela kommunen.

Gislaveds bibliotek

Gisle sportcenter

Gislaveds gymnasium

Konsertsalen

Fördjupad översiktsplan för Gislaved, samråd

OFFENTLIG SERVICE

Mål Översiktsplan ÖP 06

- Kommunens fastigheter, anläggningar, gator och platser ska göras tillgängliga för funktionshindrade så långt det är möjligt.

Strategier Översiktsplan ÖP 06

- Vid nybyggnation och nyanläggningar tas alltid hänsyn till tillgänglighetsfaktorn.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Goda möjligheter skapas till lek och utveckling i barnens utemiljöer på skolor och förskolor.

Blomstervägen

Gislow

Nya riktlinjer Fördjupad översiktsplan

- Vid om- och nybyggnation i offentliga miljöer ska alltid fysiska hinder för funktionsnedsatta beaktas.
- Vid bygglovsgivning ska tillgänglighet alltid prövas.
- Vid upprättande och genomförande planer ska säkerhet på gator, torg och i parker beaktas.
- Skyltar och skyltning ska utformas så att tillgänglighet för funktionsnedsatta förbättras.

Skola och barnomsorg

I Gislaveds tätort finns tre skolområden med låg-, mellanstadie- och förskolor: Sörgården, Gullvivan och Gyllenfors. Dessutom finns Montessorifriskolan Galaxen. I Gislaved finns även Lundåkerskolan, högstadieskola samt Gislaveds gymnasium.

Under kommande år minskar elevunderlaget. Förändringar med fler friskolor eller t ex en ökad flyktingmottagning kan förändra bilden av behovet av skollokaler. När det gäller förskolorna ökar inte antalet barn men däremot ökar antalet timmar varje barn i snitt nyttjar förskolan. Av den anledningen finns ett utökat lokalbehov.

Ett problem som uppmärksammas under de senaste åren är ökad trafik i anslutning till skolorna då fler och fler föräldrar skjutsar sina barn till skolan. Den ökade trafiken blir ett trafiksäkerhetsproblem för de barn som går och cyklar till skolan.

Social service

Många äldre bor kvar i sina vanliga bostäder och får stöd och hjälp via hemtjänsten. Särskilda boende för äldre finns på Vitsippan, Hemgården och Gislow. Del av gamla Hemgården har byggts om till Blomstervägens demenscentrum. För att möta behovet av bostäder till den äldre befolkningen bör trygghetsbostäder övervägas. Dessa bör lokaliseras i centrala lägen.

För individ- och familjeomsorgen finns särskilda lokaler, missbruksbehandling, socialmedicinsk behandlingscentral, arbetsmarknadsenhet och ungdomsmottagning. Särskilda omsorgen har gruppboende, ett korttidshem och dagverksamhet. Socialpsykiatri har en samlad verksamhet i Gislowska villan. Fler gruppboende för särskilda omsorger kommer att behövas. Dessa bör integreras i olika bostadsområden.

Organisationen Hela Människan arbetar med att stödja och motivera människor som befinner sig i svåra situationer och har lokaler i tätorten.

I Gislaved finns tre vårdcentraler och flera tandläkarmottagningar. Närmaste sjukhus finns i Värnamo.

Tillgänglighet

Ett av de prioriterade områdena är tillgänglighet och av Plan- och bygglagen framgår att enkelt avhjälpta hinder i den offentliga miljön ska åtgärdas. För Gislaveds kommun har en inventering av enkelt avhjälpta hinder i kommunens publika lokaler samt allmänna platser utförts under 2007. Ett antal andra åtgärder som ledstänger, skyltar, förändrade markbeläggningar och kontrastmarkeringar för att förbättra tillgängligheten, har genomförts i kommunens lokaler och offentliga utomhusytor. En tillgänglighetsstrategi har antagits av kommunfullmäktige.

GRÖNSTRUKTUR

Grönområden och stråk

I tätortens grönstruktur finns en rad olika värden sociala, ekologiska, kulturhistoriska, estetiska och ekonomiska. Grönska i tätorterna har stor vikt för människors hälsa, för ortens klimat och som spridningskorridorer för djur- och växter samt för dess kulturella värden. Gröna områden i tätorten kan även ta hand om mycket av tätortens dagvatten. Det är viktigt att parker och grönområden är lättillgängliga för alla.

Viktiga gröna stråk både för friluftslivet och den biologiska mångfalden är: Nissan, stråket utmed 26:an, söder om Sörgården och området vid reningsdammarna, söder om Gyllenfors kapell, norr om Henja samt vid ridskolan och koloniområdet. Nissan utgör bitvis ett rekreations- och aktivitetsstråk med gångstråk, elljusspår och andra aktivitetsmöjligheter. Parkstråket genom de centrala delarna som består av kyrkogården, Kyrkparken, ”Johan Orre parken”, Torgparken och gågatan till och med Dalenparken är viktigt för de centrala delarnas attraktivitet. Det har stor betydelse för människors aktiviteter samt för växt- och djurliv. Olika åtgärder som förstärker stråket är önskvärt. För att stärka grönstrukturen bör också mindre ytor utvecklas till små gröna oaser.

Promenadstigar, befintliga och planerade.

Riktlinjer Översiktsplan ÖP 06

- Tätorternas närströvmråden ska beaktas i fördjupningar av översiktsplanen för respektive tätort.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Sammanhängande grönområdesstråk ska eftersträvas.
- Strövstigar i området mellan Trasten och väg 26 förstärks.
- Natur- och kulturstig utvecklas utmed Nissan.
- Det tätortsnära skogsbruket ska bedrivas med särskild hänsyn till rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald.
- Stigar i strövmråden ska tydliggöras och utvecklas.
- Området vid ridskolan och nya koloniområdet fortsätter användas för fritidsaktiviteter.
- Stora träd inne i tätorten bör om möjligt bevaras.
- Mindre ytor utvecklas till små gröna oaser.
- En utvecklings- och skötselplan för Seths hage tas fram.
- Kyrkparken ska bibehålla sin karaktär som ”finpark”.

Ekhage i Henja.

Inspirationsbild, naturlekplats.

I anslutning till planområdet ligger också Anderstorps Stormosse som är ett 20 km² stort naturreservat. I reservatet planeras fågeltorn, cykelväg, parkeringsplats och spångar.

Seths hage är en gammal hagmark som idag är igenvuxen. Området har ett stort värde som rekreationsområde och för biologiundervisningen på gymnasiet och högstadieskolan.

Träd är en viktig del av grönsstrukturen och i centrum är det önskvärt med fler träd. Det är också viktigt att de grova träd som finns i tätorten om möjligt bevaras.

För Gislaveds tätort arbetades en *grönstrukturplan* fram sommaren 2007.

Gislaveds grönsstruktur

GRÖNSTRUKTUR

Nissan

Nissan är central i Gislaveds utveckling. Vattnet har genom sin kraft gett förutsättningar för industrins framväxt och därmed ortens utveckling. Den är recipient för rening av tätortens framkallade föroreningar. Vattnet har i olika tidsepoker varit färdväg och transportled vilket bidragit till att det finns kulturlämningar i anslutning till ån. Idag har vattnet i tätorten stor betydelse för rekreation, naturupplevelser, biologiska mångfalden och den estetiska utformningen. Det finns många önskemål om att få uppleva vattnet genom att kunna ströva intill åkanten eller att få ha sin bostad i anslutning till ån.

För Nissan norr och söder om tätorten finns också restriktioner genom att den är ett riksintresse i ett geologiskt perspektiv enligt beslut i Statens Naturvårdsverk 1988.09.19 (N36). Det råder strandskydd på 100 meter, risk för översvämning finns på vissa delar och ån är också klassad som nationellt värdefullt vatten.

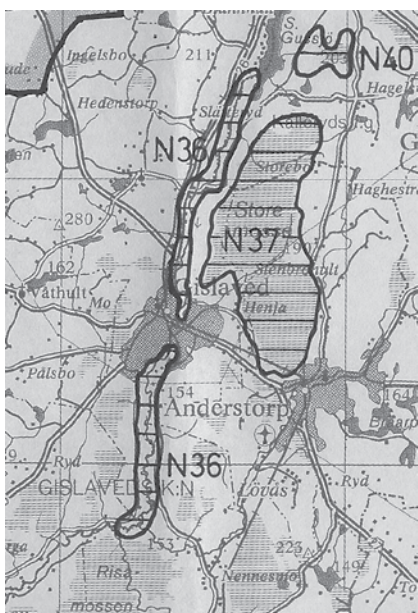
Målet är att förstärka Nissan och göra den mer synlig i tätorten och utveckla de historiska miljöerna samt i vissa delar göra det möjligt att bygga bostäder. Detta ska kombineras med att bibehålla en god vattenkvalitet, biologisk mångfald och säkerställa det geologiska skeendet i de delar som idag är opåverkade.

Riktlinjer Översiktsplan ÖP 06

- Det är förbjudet att bygga eller utföra anläggningar eller vidta åtgärder som strider mot strandskyddets syfte. Om det finns särskilda skäl kan dispens från strandskyddet ges.
- Nissan nedströms Nissasjöarna: Ravinens sidor och botten med åfåra, meandrar och korvsjöar får inte förändras genom bebyggelse, schaktning, eller fyllning. Mindre markarbeten som syftar till att främja det rörliga friluftslivet som t. ex. båthus, bryggor och bankar för gångstigar kan accepteras. Eventuella åtgärder kräver samråd med länsstyrelsen. Skadade partier ska om möjligt återställas.

Nya strategier Fördjupad översiktsplan

- Strövstigar i anslutning till ån ska förstärkas.
- Kulturlämningar i närheten av ån ska synliggöras.
- Bostadsbebyggelse kan tillkomma i anslutning till Bruksvillan.
- Området runt Industrimuseet och Gamla gummifabriken kan utvecklas till centrum för kultur- och fritidsaktiviteter samt föreningsverksamhet, som blir ett tillskott till besöksnäringen.
- Direkta dagvattenutsläpp till ån ska undvikas.

Karta enligt beslut
Statens Naturvårdsverk 1988.09.19

Dalen vid Nissan.

Nya strategier Fördjupad översiktsplan

- Goda möjligheter till lek i såväl naturmark som på lekplats eftersträvas.
- Plats för lek och rekreation ska beaktas i nya planer för bostadsområden.
- Närlekplatser för mindre barn ska finnas på ett tiotal platser i orten.
- Utflyktslekplatserna utformas för barn, ungdomar och vuxna
- ”Johan Orreparken” ska utvecklas till ett aktivt uthusområde med t ex spontanidrottsplats, lekplats för alla generationer, utställningspark mm.
- En naturlekplats lokaliseras i anslutning till Trastenområdet.
- Gisleparken utvecklas till stadspark som bl. a innehåller olika funktioner för lek

Lekplatser

Tillgång till grönytor är oöverträffliga miljöer för lek där barn hela tiden finner ny stimulans och prövningar. Det är viktigt att de speciella lekplatser som skapas med redskap också tar in naturen. Lekplatser för alla generationer är viktiga som mötesplatser.

Det finns åtta närlekplatser för barn placerade i olika villaområden. Skolgårdar och förskolegårdar kan också fungera som lekplatser för barn som bor i närheten. I dagsläget fattas ”utflyktslekplatser” i tätorten. Den typen av platser för lek och rekreation kan lokaliseras i Gisleparken och i ”Johan Orreparken” samt i närområdet till Trasten. Dessa ska utformas på ett sådant sätt att barn, ungdomar och vuxna kan attraheras.

Befintliga lekplatser som kommunen sköter.

Lekplatsen vid Karl-Johansgatan

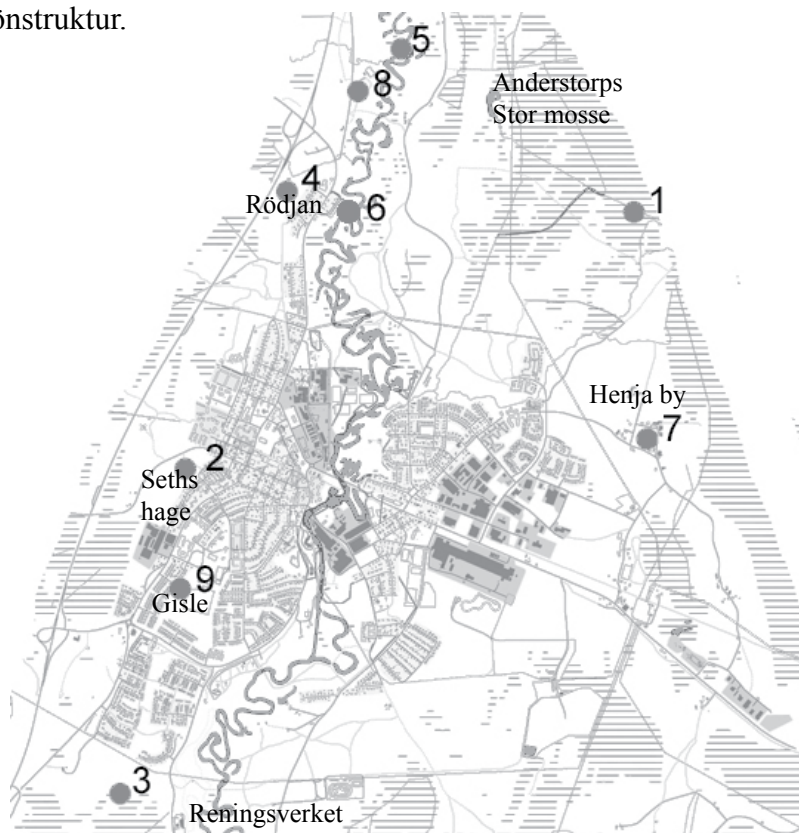
GRÖNSTRUKTUR

Naturområden med naturvärden

Anderstorps Stormosse är klassat som Natura 2000-område och riksintresse för naturvård. Mossen är avsatt som naturreservat.

Ett område som är en viktig livsmiljö för hotade djur eller växtarter kan förklaras som biotopskyddsområde. I Jordbrukslandskapet finns ett antal generella biotopskydd som alltid omfattas av biotopskyddsreglerna.

Inom planområdet finns ytterligare värdefulla naturområden i form av bland annat mindre lövskogsområden, gammal betesmark och grova ädellövträd. Dessa områden är bevarandevärda och har betydelse för biologiska mångfalden i tätortens grönstruktur.

1. Naturreservatet Anderstorps Stormosse som utgör både riksintresse för naturvården och Natura 2000 objekt.
2. Seths hage, lövskogsområde och igenväxande betesmarker.
3. I anslutning till reningsdammarna har ett rikt fågelliv utvecklats.
4. Skogsområde väster om Fridens väg.
5. Lövskogsområde på ömse sidor av Nissan.
6. Betat lövskogsområde väster om Nissan.
7. Henja by har biologiska värden knutna till grova träd och jordbrukslandskap.
8. Lövskogsdominerad blandskog.
9. Naturområde i Gisle. Gammal jordbruksmark i igenväxning viktigt område för småvilt och fågel.

Riktlinjer Översiktsplan ÖP 06

- Verksamheter eller åtgärder som kan skada naturmiljön får inte bedrivas eller vidtas inom områden som omfattas av generellt biotopskydd. Följande biotoper i jordbruksmark är alltid skyddade s.k. generellt biotopskydd:

- Alléer
- Källor med omgivande våtmark
- Odlingsrösen
- Småvatten och våtmarker
- Stenmurar
- Åkerholmar

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Intrång i och påverkan på redovisade värdefulla naturområden ska undvikas (förutom åtgärder som krävs för skötsel och utveckling av naturvärden). Undantaget är reningsdammarna där reningsverksamhetens intressen prioriteras före naturvårdens i de fall dessa kommer i konflikt med varandra.
- Anderstorps stormosse skyddas genom naturreservat. Reservatet kompletteras med anläggningar för friluftsliv och besöksnäringen.

FRITIDS- OCH KULTURAKTIVITETER

Strategier Översiktsplan ÖP 06

- Kulturaktiviteter stimuleras.
- Gislaveds kommun ska kunna identifieras som ” Den kulturella industrikommunen”.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Fotbollsplanerna vid Rytta-vallen ligger delvis på industri-mark. Genom detaljplaneändring planläggs området för idrottsän-damål.
- Aktivitetsområden som stimu-lerar spontana idrotts- och rekrea-tionsverksamheter ska tillskapas.
- Infrastruktur anpassad för olika kulturaktiviteter ska tillskapas.

Den sociala samvaron på fritiden är värdefull. Gislaved har en stark tradition av föreningsliv. Det finns idag många föreningar med bred verksamhet i Gislaved. En publikhall, logimöjligheter, ett föreningarnas hus och näridrottsplatser är funktioner som efterfrågas i Gislaved för att ytterligare förbättra utbudet av fritidsaktiviteter

Musiken har en bred förankring och anses vara en av Gislaveds främsta och starkaste profiler. I Gislaved finns ett flertal lokaler för kulturaktiviteter men i jämförelse med den bredd och mångfald som finns av kulturaktiviteter behövs ytterligare lokaler och mötesplatser för ungdomars kulturaktiviteter och mötes-platser över generationsgränserna.

Olika aktiviteter kräver olika förutsättningar, t ex kräver dans och gymnastik olika golv, teater och musik kräver olika akustik m m.

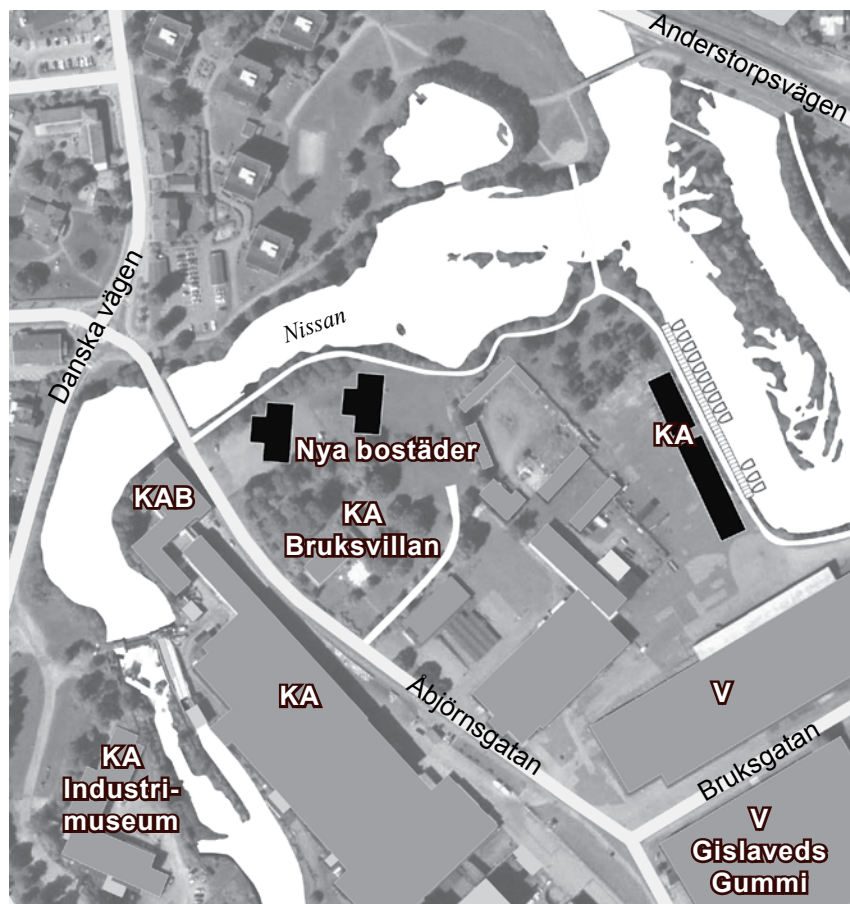
De centrala delarna av Gislaved är också en viktig mötespunkt för Gislavedsborna. För att skapa ett levande centrum är det viktigt med aktiviteter som berikar varandra genom att locka olika typer av människor. I det centrala Gislaved ligger kultur-huset Borgen där det bland annat finns tillgång till utställningslo-kaler och där mindre konserter brukar anordnas.

Bruksområdet i Gyllenfors föreslås utvecklas mot kultur, bostäder och aktiviteter. I området finns redan i dagsläget föreningslokaler, restaurang, museum med mera. De gamla byggnaderna med sin charm och möjligheter att bygga upp en mysig miljö gör att området har en potential för att utvecklas mot besöksverksamhet och kultur- och aktivitetsområde.

En attraktiv offentlig miljö med många olika mötesplatser ger förutsättningar för ett rikt föreningsliv och stimulerar till spontana möten mellan människor.

FRITIDS- OCH KULTURAKTIVITETER

Idéskiss Bruksområdet

Teckenförklaring

- B** Bostäder
- KA** Kultur och aktiviteter, mindre verksamheter och föreningslokaler.
- V** Verksamheter som är mindre störande.

Vid bruksområdet föreslås bostäder kunna tillkomma vid Nissan, till exempel genom ombyggnad av befintliga kontorslokaler eller i anslutning till Bruksvillan. Gamla bruksbyggnaden kan användas för bland annat kulturaktiviteter och föreningsverksamhet samt fritidsaktiviteter. Området utgör också skydd mellan bostäderna och verksamhetsområdet.

Bruksvillan

Riktlinjer Översiktsplan ÖP 06

•Förekomst av fornlämningar ska alltid kontrolleras vid detaljplaneläggning, bygglov och inför olika exploateringsföretag.

Fornlämningar

- 14:1 Vägmärke
- 16:1 Gravfält
- 18:1 Domarringar
- 25:1 Vägmärke
- 28:1 Vägmärke
- 29:1 Vägmärke
- 27:1 Domarring
- 46:1 Tegelindustri
- 52:1 Järnframställningsplats
- 53:1 Järnframställningsplats
- 145:3 Järnframställningsplatser
- 164:1 Järnframställningsplats
- 200 Järnframställningsplatser
- 245:1 Järnframställningsplats

Kulturlämningar

- 17:1 Vägmärke
- 33:1 Lägenhetsbebyggelse
- 36:1 Träindustri
- 40:1 Minnesmärke
- 44:1 Plats med tradition
- 45:1 Tegelindustri
- 47:1 Lägenhetsbebyggelse
- 101:1 Hembygdsgård
- 102:1 Samlingsplats, f.d marknadsplats
- 116:1 Plats för gästgiveri
- 170:1 Fyndplats för pilspets
- 171:2 Fyndplats för spjutspets
- 173:1 Minnesmärke
- 236:1 Plats med tradition
- 241:1 Plats för järnframställning
- 242:1 Plats för Garveri
- 243:1 Fyndplats för yxa
- 244:1 Järnframställningsplats
- 273:1 Röjningsröseområde
- 274:1 Röjningsröseområde
- 277:1 Gränsmärke, femstenarör

Teckenförklaring

- 00:0 Fornlämningsnummer i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister.
- Ej numrerade prickar och ytor på kartan är oftast kolningsgropar och kolbottnar, vilka det finns gott om inom området.
- Mera detaljerat kan fornlämningar ses i fornminnesregistret: www.fmis.raa.se/

Forn- och kulturlämningar

Fornlämningar har ett starkt skydd i lagstiftningen. Markägaren är skyldig att ha kunskap om eventuella fornlämningar på sin mark. I fornminnesregistret är lämningarna indelade i fornlämningar, kulturlämningar och bevakningsobjekt.

Fasta fornlämningar skyddas av Kulturminneslagen (KML) och övriga kulturhistoriska lämningar av § 30 i Skogsvårdslagen (SVL). Fornminnesinformationen är en vägledning, men länsstyrelserna fattar det slutgiltiga beslutet om vad som är en fornlämning eller ej. Planeras ett markgrepp i anslutning till en fornlämning ska därför länsstyrelsen alltid kontaktas. Observera att såväl kända som okända fornlämningar är skyddade enligt lag.

KULTURVÄRDEN

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse presenteras på nästa sida. En viktig del är Industrimuseet som berättar om Gislaveds industriella framväxt och Nissans roll i den utvecklingen. Industrimuseet är inrymt i en av Gislaveds äldsta industribyggnader och utgör en knutpunkt i att presentera områdets förhållande mellan industri och vatten.

Området runt industrimuseet delar av Nygatan, Danska vägen, gamla Gummifabriken och Bruksvillan utgör en miljö som är mycket värdefull för beskriva ortens framväxt. Om området utvecklas med nya aktiviteter i den genuina miljön kan det på sikt bli ett attraktivt besöksmål.

Länsstyrelsen har i en rapport pekat ut några äldre industrimiljöer med särskilt kulturhistoriskt värde som klass 1 objekt (mest värdefullt) räknas Plast Normén AB på Mårtensgatan som anses vara en av de äldre och mer intressanta plastindustrierna i området. I detta fall är det interiören som är intressant.

Mål Översiktsplan ÖP 06

•Gislaveds kommun ska kunna identifieras som ” Den kulturella industrikommunen”.

Strategier Översiktsplan ÖP 06

•Kommunens kulturarvsagenda bygger på industrihistorien. ” Industri och vatten”.

•Kulturarvet görs synligt på fysiska platser.

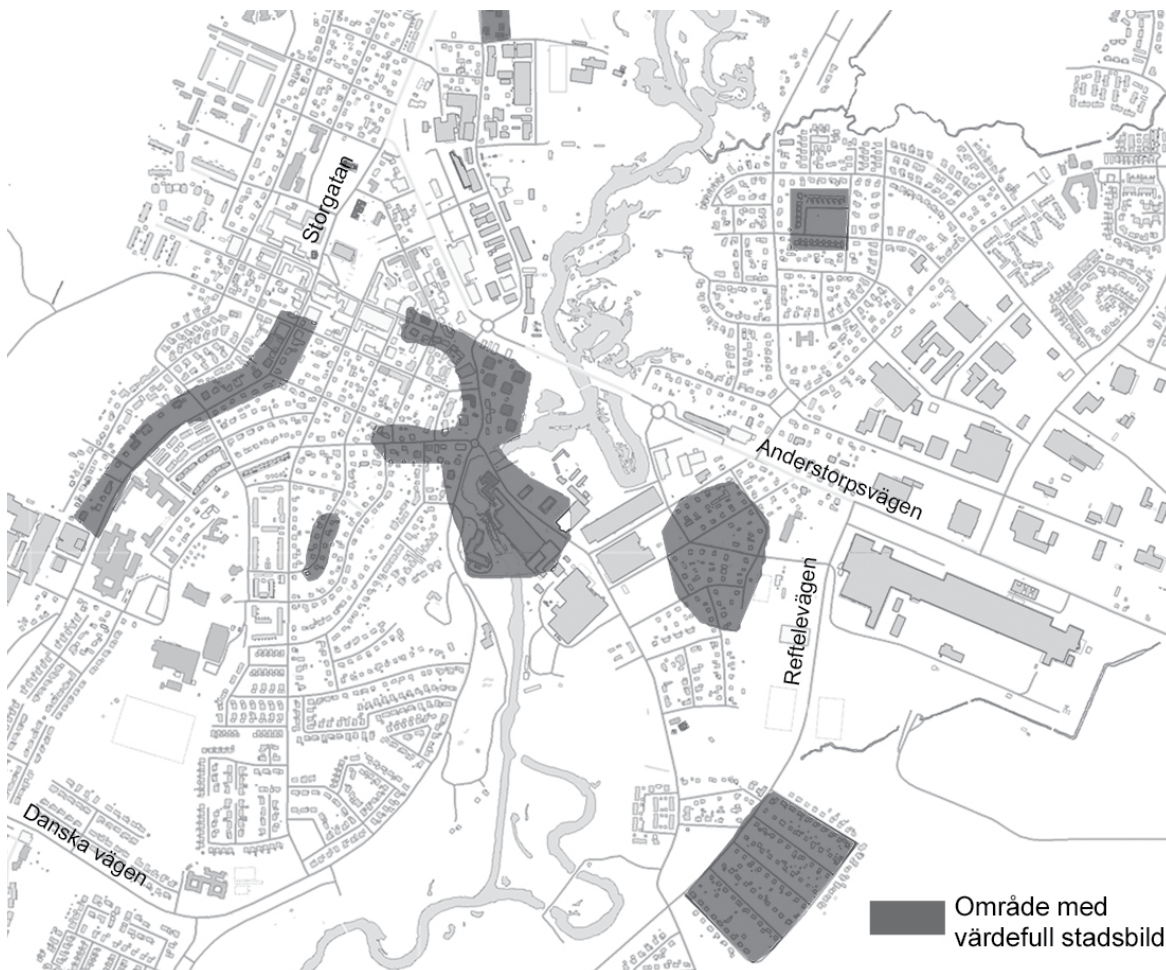
Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

•Inför exploatering ska hänsyn tas till fornlämningar och kulturmiljöer.

•Industrimuseet utgör en knutpunkt i arbetet med att presentera områdets förhållande mellan industri och vatten.

•Vid bygglovshantering i områden utpekade med värdefull stadsbild ska särskild varsamhet iakttas.

Områden med värdefull stadsbild

Nya riktlinjer i Fördjupad översiktsplan

- Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer med särskilda värden ska värnas. Särskild hänsyn ska tas till utpekade byggnader och bebyggelsemiljöer vid detaljplanläggning och bygglovgivning,
- Vid om- och tillbyggnation ska hänsyn tas till byggnadens/platsens karaktär.
- Vid detaljplanläggning ska det alltid övervägas om utpekade kulturhistoriskt värdefulla byggnader ska Q-märkas.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader

Gislaveds bebyggelse har inventerats under sommaren 2008 nedan presenteras den bebyggelse som bedömts vara särskilt kulturhistoriskt värdefull.

Se inventering på gislaved.se

Apelgatan 8

Köpmansgatan 12

Bäckgatan 5

Köpmansgatan 14

Danska vägen 6

Köpmangatan 16

Danska vägen 15

Lindvägen 17

Danska vägen 13

Lindvägen 18

Danska vägen 16

Lunnabo

Karl-Johansgatan 22

Mårtensgatan 9

Mårtensgatan 12

Nygatan 5

Nygatan 7

Nygatan 8

Reftelevägen 1

Skomakargränd 1

Stortorget 1

Storgatan 1

Södra Storgatan 5

Södra Storgatan 16

Södra Storgatan 12

Södra Storgatan 18

Södra Storgatan 26

Södra Storgatan 28

Södra Storgatan 34

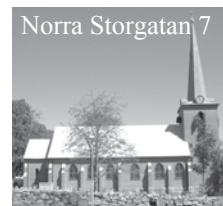
Södra Storgatan 42

Södra Storgatan 48

Norra Storgatan 8

Norra Storgatan 7

Åbjörnsgatan 1

Åbjörnsgatan 3

Åbjörnsgatan 4

Västergatan 7

Åbjörnsgatan 13

Åbjörnsgatan 21

VATTEN

Vattenkvalitet

Ytvattnet i Gislaved domineras av Nissans huvudfåra som rinner genom tätorten från norr till söder. Nissan är viktig för rekreation, för sina naturvärden och var en gång en förutsättning för att industri skulle växa fram i Gislaved. Nissan utgör också recipient för såväl avloppsvattnet som dagvattnet. Enligt vattenmyndighetens bedömning så har Nissan både god ekologisk status och god kemisk status vid Gislaved och uppfyller därmed satta miljö kvalitetsnormer. Trots att ån uppfyller kraven så anger vattenmyndigheten att det finns problemområden främst i form av vandringshinder och genom omgrävning och rensning. Det finns risk för att både höga kvicksilverhalter och andra miljögifter kan uppträda och ån tillhör ett försurningsdrabbat område som kräver kalkning.

Moa Sågbäck är ett biflöde till Nissan med höga naturvärden men som enligt vattenmyndigheten har en måttlig ekologisk status och som därmed inte uppfyller miljö kvalitetsnormen. Orsaken till statusklassningen är i första hand att fiskbeståndet visar försurningsrelaterade skador samt att befintliga vandringshinder innebär en negativ påverkan. Tidsfrist för att uppnå god ekologisk status har satts till 2021.

Söder om Gislaved ligger kommunens reningsverk med tillhörande våtmarker för ytterligare kväve och fosforrening. Mark reserveras i anslutning till våtmarken för att ge den möjlighet att utökas om det skulle visa sig behövas.

Lokala och ekologiska lösningar bör eftersträvas för dagvattenhanteringen. Sådana lösningar kan bli en viktig del i en ekologisk infrastruktur.

Dagvattenstrategi Översiktsplanen ÖP 06

Strategier för omhändertagande av dagvatten från befintliga bebyggelseområden:

- Infiltration av dagvatten på plats bör eftersträvas.
- Öppna dagvattenanläggningar ska utformas så att de upplevs som positiva inslag i tätortsbilden.
- Gatuunderhåll ska inriktas mot att begränsa dagvattnets föroreningsinnehåll.
- Fastighetsägare ska uppmuntras att ta hand om sitt takvatten lokalt.

Strategier för avledning av dagvatten från nya planområden:

- Dagvattenfrågorna ska beaktas tidigt i planprocessen.
- I detaljplanen ska grönområden och gröna stråk för öppen dagvattenhantering avsättas.
- I detaljplanen ska höjdsättning ske med beaktande av dagvattenavrinning.
- Inget dagvatten ska föras orenat ut i recipienten.
- Lokalt omhändertagande ska tillämpas i möjligaste mån.
- Öppna dagvattenanläggningar ska utformas så att de upplevs som ett positivt inslag i miljön.
- En policy för dagvattenhantering tas fram.

Mål Översiktsplanen ÖP 06

- Kommunens vattentillgångar är en stor del i kommunens attraktivitet.
- Försurningens effekter ska minska i både yt- och grundvatten.
- Dagvattensystem ska utformas så att en så stor del av föroreningarna som möjligt avskiljs på vattnets väg till recipienten.
- Dagvattnet ska nyttjas som en resurs i tätorternas stadsbyggande.
- Dagvatten från nya områden ska regleras genom minst sedimentering.

Strategi Översiktsplanen ÖP 06.

- Sjöar och vattendrag ska göras mera synliga både fysiskt och marknadsföringsmässigt.
- Kalkningsverksamheten ska bibehållas och utvecklas.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Fortsatt kalkning och biologisk återställning ska ske.
- Mark reserveras för en eventuell utvidgning av reningsverkets våtmarksdammar.
- Nya dagvattenutsläpp till Nissan ska undvikas.

Mål Översiktsplanen ÖP06

- Grundvattenresurserna ska skyddas.

Strategi Översiktsplanen ÖP 06.

- Reservvattentäkter planeras för att minska sårbarheten.
- Grundvattentillgångarna ska ges prioritet vid avvägningar med motstående intressen.
- Taktverksamhet i naturgrusåsar ska undvikas för att trygga en framtida vattenförsörjning.

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- Bergvärmeanläggningar tillåts inte inom inre eller yttre vattenskyddsområden.
- Jordvärmeanläggningar tillåts inte inom inre vattenskyddsområdena.
- Vägar, som går genom vattenskyddsområden, ska utformas så att risk för föroreningar i vattentäkten minimeras.
- Spridning av kemiska bekämpningsmedel och anläggning av nya dricksvattenbrunnar ska undvikas inom vattenskyddsområde.

Grundvatten

Grundvattenförande lager finns framförallt norr, söder och öster om Gislaveds tätort. Vattentäkten som försörjer Gislaveds, Hestra och Anderstorps tätorter är belägen norr om Gislaved. En ny reservvattentäkt planeras längre norr ut och utanför planområdet.

Skyddsområdet för grundvattentäkten kommer att förändras enligt nya direktiv.

Områden med grundvattentillgång

ENERGI

I tätorten finns ett utbyggt gasnät i vilket distribution av naturgas sker framförallt till de större bostadsområdena, kommunala lokaler och industrier. Mät- och reglerstationen är lokaliserad i området intill Mossarpstippen. Två värmeöar; Gisle och Henja har biobränsle som energikälla. Pannorna på dessa områden levererar värme till offentliga lokaler och några hyreshusområden.

Sörgårdsområdet och delar av Lundåker försörjs till stora delar av direktverkande el. Även några större fastigheter i centrala Gislaved har direktverkande el för uppvärmning. Oljan har i de äldre bostadsområdena i många fall ersatts med värmepumpar. Pelletsanläggningar förekommer också.

På sikt kan gasen komma att fasas ut och ersättas med fjärrvärme med förnyelsebar energi som värmekälla.

Vattenfall har anläggningar inom tätorten; 40kV luftledningar och kablar, 130 kV luftledning och en 130/ 40 kV transformatorstation. Gislaveds Energi Ab har en större anläggning i anslutning till Nissan och driver både ett vattenkraftverk och ett mindre solkraftverk.

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- Nya byggnader får inte tillkomma inom 25 meter från stamledning för gas.
- Nya byggnader får inte tillkomma inom 50 meter från tryckstation, mät- och reglerstation för gas.
- Inom en zon på 200 meter på båda sidor om gasledningen ska samråd ske med Sydgas AB vid bygglovsprövning och vid tillståndsgivning för förändrad markanvändning. För verksamheter med brandfarlig vara gäller samråd med Räddningsverket.
- För elledningar upp till 55 kV gäller ett skyddsavstånd på 5 meter för bebyggelse och över 55 kV 10 meter och 130 kV 50 meter.

Nya riktlinjer Fördjupad översiktsplan

- Energifrågorna ska hanteras i nya och omarbetade detaljplaner.
- Säkerhetsavståndet till 130 kV ledningar ska vara minst 10 meter från yttersta fasen.
- Nybyggnationer ska placeras så att exponering från elledningar begränsas.
- Eventuella fjärrvärmeanläggningar ska lokaliseras till "Mossarpstippsområdet".

Ställverk vid Mossarp

MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- I områden med normalrisk för radon ska byggnader uppföras på radonskyddat sätt.

Nya riktlinjer Fördjupad översiktsplan

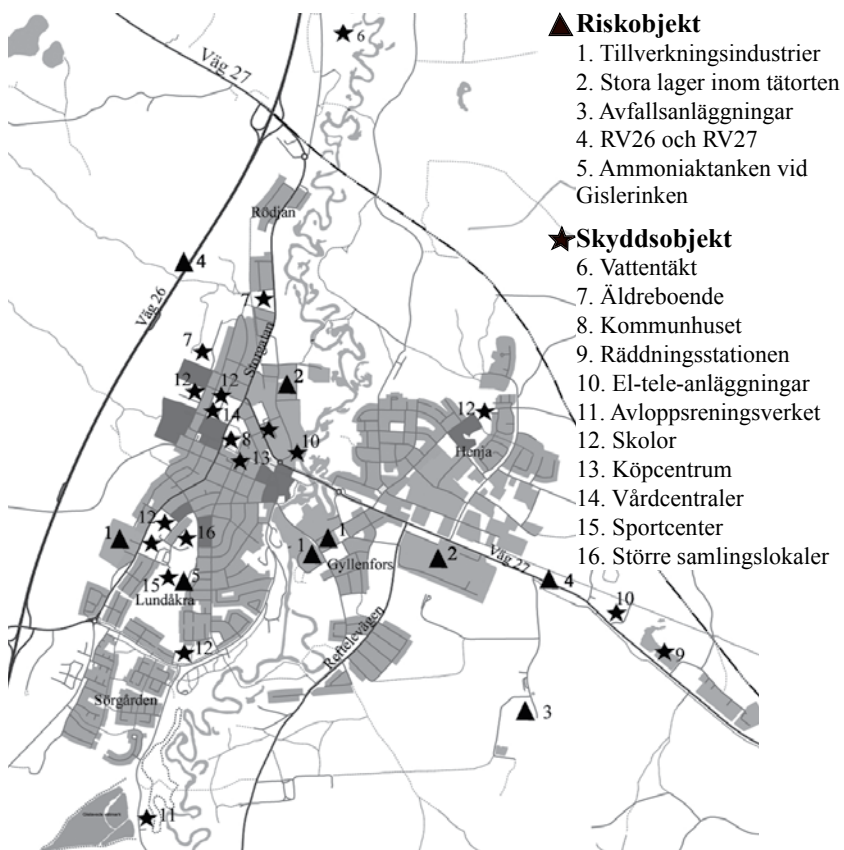
- Vid nyexploatering för bostadsbebyggelse ska en radonundersökning göras.
- Anläggningar som lagrar industriavfall eller har större lager av avfall bör inte lokaliseras till tätortens centrala delar eller i direkt anslutning till bostäder.

Risker

Hot mot samhället kan vara skador på samhällsviktig infrastruktur, sabotage, olyckor, naturkatastrofer som t ex översvämningar, brottslighet och utsläpp till mark, luft och vatten. Kommunen har det övergripande ansvaret för miljö, hälsa och säkerhet i den fysiska planeringen. Riskobjekt och skyddsobjekt i Gislaved redovisas på karta nedan. Vid bränder i industriavfall eller i större mellanlager av avfall (för återvinning) bildas mycket giftiga brandgaser. Anläggningar som lagrar industriavfall eller har större lager av avfall bör därför inte lokaliseras till tätortens centrala delar eller i direkt anslutning till bostäder.

Ny bebyggelse bör inte tillkomma så att risk finns för påverkan på människors hälsa. Det handlar om att vid ny bebyggelse förutom att beakta risken för olyckor iakta bullerriktvärde och strålningsinsriktvärden.

Den radoninventering som har gjorts visar att det är låga eller normala markradonrisker i Gislaved. Erfarenheten har dock visat att höga halter av markradon kan förekomma även inom dessa områden därför bör radonundersökningar göras i samband med exploatering för bostadsbebyggelse.

Riskobjekt och skyddsobjekt

Översvämningsområden Nissan

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- Ny bebyggelse och verksamheter ska inte lokaliseras på områden där risk för översvämning är känd.

Nya riktlinjer Fördjupad översiktsplan

- Översvämning av Nissan är ett riskscenarie i Gislaved. Hänsyn till detta ska tas när ny bebyggelse etableras och särskilt vad det gäller samhällsviktiga funktioner.

Luftkvalitet

I Gislaved finns inga större punktkällor som påverka luftkvaliteten utan den största källan till luftföroreningar är trafikrelaterade utsläpp. Luftkvaliteten är dock, enligt beräkningar vid de mest trafikbelastade punkterna i tätorten, bättre än gällande miljökvalitetsnormer. Halten av kvävedioxid vid Anderstorpsvägen beräknas till 28 mikrogram per kubikmeter och partikelhalten till 25 mikrogram per kubikmeter. Båda värdena är under fastställda årsmedelvärden för miljökvalitetsnormen.

Vy över Anderstorpsvägen

Mål Översiktsplanen ÖP 06

- Insamling och behandling av avfall ska ske på ett sådant sätt att människors hälsa, miljö eller säkerhet ej äventyras.

Strategier Översiktsplanen ÖP 06

- Möjligheter till sortering och behovet av anläggningar för avfallshantering ska beaktas vid planläggning.
- Avfallet ska sorteras och återanvändning och återvinning stimuleras.

Nya strategier

Fördjupad översiktsplan

- Äldre avfallsdeponier ska undersökas och vid behov åtgärdas.
- Området vid Mossarpstippen utvecklas för återbruk, återvinning, avfallshantering och energiproduktion.
- Återvinningsstationer bör lokaliseras i tätortens olika delar; Centrum, Gullvivan/Trasten, Rödjan, Henja, Gyllenfors och Sörgården
- Befintlig avfallsanläggning på Mårtensgatans industriområde ska på sikt omlokaliseras.

Nya riktlinjer

Fördjupad översiktsplan

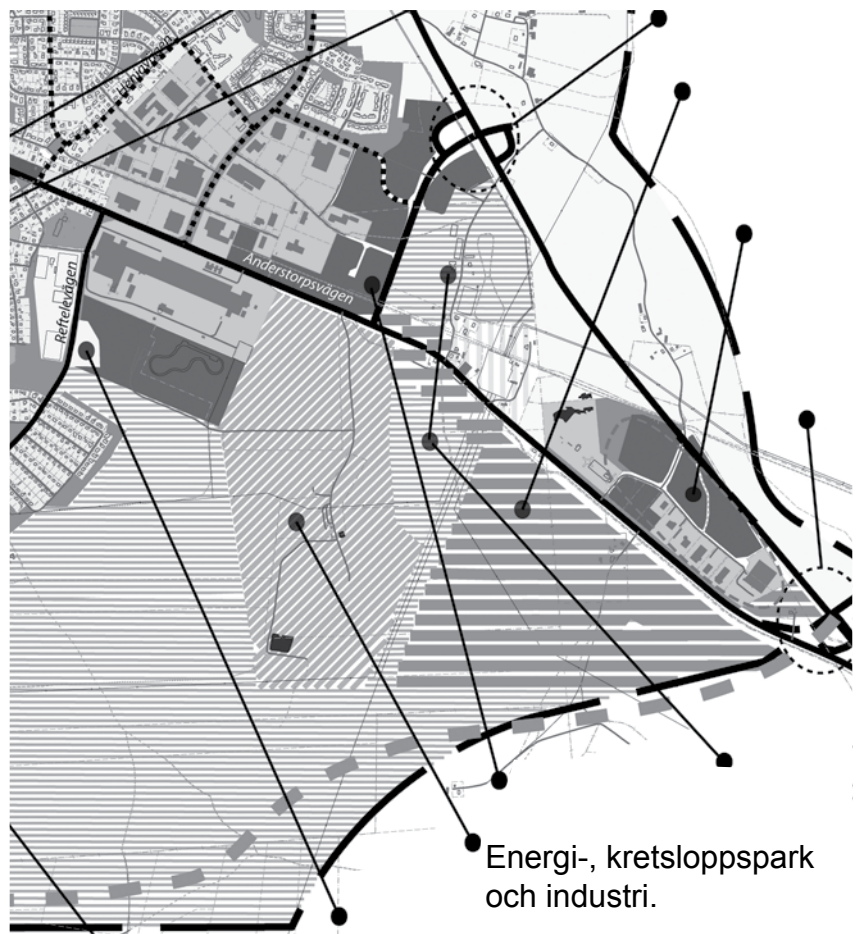
- Ytor för hantering av återvinningsmaterial och avfall ska beaktas vid planering av nya bostadsområden och vid bygglov-givning.
- Återvinningsstationerna ska ges en tilltalande estetisk utformning.

Avfallshantering

Inom planområdet finns en återvinningscentral vid Mossarp samt flera återvinningsstationer. Avfallsdeponeringen har upphört vid Mossarp och området utvecklas istället mot en bredare avfallshantering. En utvecklingstanke för "Mossarps tippområde" är även att nyttja det för olika typer av energiproduktion. Därutöver ska förpackningsinsamling finnas inne i tätorten.

I dagsläget finns för få återvinningsstationer. Det är rimligt att det finns 6-8 stycken i en tätort av Gislaveds storlek. För att skapa förståelse för avfallshandlingens viktiga funktion bör utformningen av stationerna göras tilltalande och skötseln ha hög prioritet. I första hand bör de lokaliseras i anslutning till dagligvarubutiker. Det är förpackningsindustrin som ansvarar för återvinningsstationerna.

Den privata avfallsanläggningen i Mårtensgatans industriområde är olämpligt placerad och bör på sikt flyttas.

Markföroreningar

I Gislaveds tätort finns ett antal potentiellt förorenade områden. En utredning har tagits fram i vilken bedömningen av risk för förorening har gjorts utifrån vilka verksamheter som har legat på fastigheten. De flesta markföroreningarna är koncentrerade till industriområdena.

Markföroreningar

Buller

Trafiken, industrin, Gislaveds motorbana och pistolskyttebanan är bullerkällor i Gislaved.

I Gislaved ligger Eriksdal pistolskyttebana norr om tätorten. För pistolskyttebanor bedöms det bullerstörda området omfatta cirka 700 meter i radie.

Söder om Gislaveds tätort ligger Gislaveds motorbana. Delar av befintlig bebyggelse ligger i dag inom det område som utsätts för mer än 55 dBA från motorbanan. Riktvärdena för motorbanor är 60 dBA dagtid och 55 dBA kvällstid (19-22) samt söndagar och helgdagar. Inom det område som berörs av buller över 60 dBA föreslås ingen ny bostadsbebyggelse tillkomma.

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- Förorenad mark inom tätorter ska kunna exploateras efter sanering
- Förorenad mark som påtagligt riskerar att påverka miljön ska saneras.

Nya riktlinjer

Fördjupad översiktsplan

- Inom misstänkt förorenade områden ska undersökning med avseende på föroreningar ske innan exploatering eller andra åtgärder, som kan leda till att föroreningar sprids, kommer till stånd.

Riktlinjer Översiktsplanen ÖP 06

- Nya bostäder bör inte uppföras inom bullerstörda områden

Nya riktlinjer

Fördjupad översiktsplan

- Inom närområdet för Gislaveds motorbanan ska nybyggnation av bostäder ej tillåtas. Ombyggnationer ska nog prövas.

MELLANKOMMUNALA INTRESSEN

Kommunikationer

Väg 26 och 27 som passerar genom Gislaved är av nationellt och regionalt intresse, och därmed även ett mellankommunalt intresse. För Gislaved är de större vägarna mycket viktiga, både för den lokala utvecklingen, men också för den regionala. En regional satsning på de större vägarna är därför nödvändig. Avsaknaden av järnväg är begränsande inte minst i ett miljöperspektiv.

Den kollektivtrafik som går till och från Gislaveds tätort drivs av Jönköpings länstrafik. Av vikt är även annan regional och nationell kollektivtrafik som knyter ihop Jönköpings länstrafik med större orter utanför länet. Viktiga relationer är Tranemo - Gislaved och Hylte - Gislaved.

Förlängning av väg 604 söder om Gislaved från Anderstorp till väg 26 är en viktig relation till framförallt Gnosjö och förlängningen till E4:an.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten i Gislaved bedrivs som en gemensam räddningstjänst för Gislaved och Gnosjö kommuner.

Nissan

Yt- och grundvatten utgör naturliga mellankommunala intressen. All verksamhet eller användning, liten som stor, som kan påverka yt- och grundvatten utgör en risk för de som utnyttjar det nedströms. Nissan är ett sådant mellankommunalt intresse där Gislaved ligger relativt högt upp i avrinningsområdet.

Gasledning

Från mät- och reglerstationen i Gislaved går naturgasledningar till Gnosjö och Limmared.

Vattentäkten

Gislaveds vattentäkt är även reservvattentäkt för Gnosjö.

Anderstorps Stormosse

Anderstorps Stormosse är en resurs för friluftsliv och naturvård som Gislaveds kommun delar med Gnosjö kommun.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Sociala konsekvenser

Det sociala perspektivet på hållbar utveckling av samhällen handlar både om hur den fysiska miljön utformas och vilka möjligheter människor har att påverka beslut som rör deras vardagsmiljö. Folkhälsa, barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv, tillgänglighet och integration är exempel på sociala frågor som är särskilt viktiga att uppmärksamma i planprocessen. I arbetet med fokusgrupper som en uppstart för arbetet med fördjupad översiktsplan har särskild vikt lagts vid jämställdhetsperspektivet samt att även engagera barn och ungdomar i arbetet. Ledningsgruppen för arbetet har haft en jämn fördelning av kvinnor och män.

Ur ett folkhälsoperspektiv bör våra livsmiljöer vara trygga, säkra, bullerfria, estetiskt tilltalande, tillgängliga och inbjudande till vardagsmotion.

Barn och unga

FN:s barnkonvention slår fast att barns bästa ska komma i första rummet i alla frågor som berör barn. Dessutom ska barn ges rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem och att då bli respekterade. Detta gäller till exempel närmiljö och lokalsamhälle.

I framtagandet av underlaget till planen har därför särskild vikt lagts vid att undersöka barns och ungdomars syn på framtidens Gislaved. En klass i årskurs 3 och två klasser i årskurs 8 har arbetat med fördjupningsuppgifter. En enkät har också genomförts med drygt 200 elever på högstadiet och gymnasiet.

Av enkäten och projektarbetena kan några slutsatser dras om vad som är viktigt för de barn och ungdomar som har tillfrågats:

- Skapa mötesplatser och aktiviteter.
- Satsa på shopping.
- Utred möjligheterna att ändra uppfattningen om Trasten. Det kan handla om den fysiska miljön, den sociala miljön eller omgivningens uppfattningar av området
- Arbeta med åtgärder som minskar känslan av otrygghet i samhället och otrygga trafikmiljöer.
- Lekplatser och skogsområden är viktiga men behöver underhållas så det inte blir för mörkt eller skräpigt. Bland annat förfallna hus skrämmar.

En satsning på Gisleparken förstärker tätorten som mötesplats. Gisle är unikt och erbjuder aktiviteter inom kultur, idrott och utbildning. Området är en tillgång för alla kommunens invånare men även besökare.

En upprustning av gågatan och Torggatan ger ett attraktivare centrum med förhoppning av att fler affärer ska etableras.

Förändringar av Trastensområdet bör göras i dialog med Gislavedshus och flera kommunala nämnder. I planen föreslås ytterligare bostäder vid Trasten och en naturlekplats bakom Trasten samt att bostadsområdet knyts närmare de centrala delarna genom anläggandet av ett gc-stråk längs Torggatan. Förhoppningen är att dessa åtgärder ska göra att fler Gislavedsbor kommer till Trastensområdet.

När det gäller trafiksäkerheten är en av strategierna i planen att "Säkerhetsaspekterna för oskyddade trafikanter ska beaktas i befintliga och nya trafiklösningar. Särskild hänsyn ska tas till barn, äldre och funktionshindrade".

KONSEKVENSBESKRIVNING

Översiktsplanen behandlar inte otrygghetsfrågorna för övrigt. Ofta är det frågor som bör beaktas på en mer detaljerad nivå när åtgärder görs i den fysiska miljön.

När det gäller lekmiljöer är en av strategierna i planen att ” Goda möjligheter till lek i såväl naturmark som på lekplats eftersträvas. ”

Konsekvenser i sammanfattning

Strategier	Miljökonsekvenser	Socialt
Järnvägsgatan får en ny gestaltning anpassad efter dess nya roll som tätortsgata.	+ Minskad trafik och lägre hastigheter ger mindre buller.	+ Bidrar till att skapa en tilltalande tätort.
Huvudtrafiksystemet prioriteras för framkomlighet.	+ Biltrafiken styrs till andra gator än små villagator.	
Trafiken leds i första hand in på Mårtensgatan istället för Järnvägsgatan.	+/-Mindre trafik och buller på Järnvägsgatan mer på Mårtensgatan. Bostäder ligger utmed båda gatorna.	+Järnvägsgatan får bättre förutsättningar att utvecklas till en centrumgata.
Ny förbindelse över Nissan mellan Reftelevägen och Danska vägen utreds.	+ Minskar biltrafiken genom centrum. - Ny väg och bro delar det grönstråk som går utmed Nissan vilket kan vara negativt för växt- och djurlivet.	+Knyter samman områdena runt Reftelevägen bättre med Gisleområdets sportanläggningar och skola.
Vid etablering av ny bebyggelse tillgodose att tillgängligheten till kollektivtrafik samt gång- och cykel är goda.	+ Minskar bilberoendet.	+ Förbättrar möjligheterna till vardagsmotion vilket är bra för folkhälsan. + Förbättrar tryggheten. Kvinnor är exempel på en grupp som ofta upplever gång- och cykelvägar som otrygga.
Område för verksamheter och bostäder mellan Anderstorp och Gislaved utreds.	+ Området ligger centralt mellan två tätorter. - Naturmark tas i anspråk.	
Området vid Henja och Hult behåller sin lantliga prägel och fortsätter utvecklas som jordbruksområde.	+ Möjligheter till närproducerad mat. + Bevarande av landskapsbilden.	+ Området kommer även fortsättningsvis kunna användas för närrekreation.
Området vid Nissan, industrimuseet och Bruksvillan vidareutvecklas för turism, rekreation och nöje. Nya bostäder tillkommer vid Nissan på gamla bruksområdet.	- Bostäderna kan utsättas för buller och andra olägenheter från närliggande industriområde beroende på vilka verksamheter som bedrivs i området. - Risk för översvämning.	+ Bostäder tillskapas centrumnära med de kvalitéer som kulturmiljön och närheten till Nissan erbjuder.
Förtätning med flerbostadshus sker i centrum.	+ Förtätningar minskar transportavstånden och förbättrar förutsättningarna för kollektivtrafik. - Förtätningar kan även ta gröna områden i anspråk vilket är negativt för människors hälsa och växt- och djurlivet.	
Nya bostadsområden tillskapas vid Skomakargärdet, Trasten, Vitsippan samt söder om Rödjan.	-/+Naturmark tas i anspråk för bebyggelse. Inga kända naturvärden finns i områdena.	+ Ny bostadsbebyggelse tillskapas i anslutning till befintlig bebyggelse. +Trasten och Vitsippan ligger centrumnära.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kulturellt	Ekonomiskt	Övrigt
	- Kräver kommunala resurser.	
		+ Kanaliserar trafiken till vissa gator.
	- Kräver kommunala resurser.	
	- Kräver kommunala resurser.	+ Avlastar del av Danska vägen
	- Kräver kommunala resurser.	
	- Kräver kommunala inköp av mark och fastigheter. Högre exploateringskostnader p.g.a. dåliga markförhållanden.	
	+ Området utgör jordbrukscentra för större områden som sträcker sig utanför planområdet.	
+ Lyfter fram sambandet mellan Nissan och industrins framväxt. +/- Okänsliga förändringar av byggnaderna kan förstöra kulturvärden men ett nyttjande av byggnaderna är också en förutsättning för ett bevarande.	- Mindre industrimark. + Omvandling industri till andra verksamheter breddar näringslivet	

KONSEKVENSBESKRIVNING

Strategier	Miljökonsekvenser	Socialt
Nya bostadsområden tillskapas på marknadsplatsen.	- En förutsättning för bostäder är en omvandling av Mårtensgatans industriområde samt att bensinmacken flyttar, med hänsyn till riskfaktorer och olägenheter. Bostäder i detta område kan också behöva utformas med tanke på buller från Mårtensgatan.	+ Bostäder tillskapas i centrumnära läge.
Små enheter med flerbostadshus respektive villor samt en blandad bebyggelse eftersträvas.		+ Skapar ett mer varierat samhälle och minskar bostadssegregeringen. + Estetiskt tilltalande med variation.
Inom närområdet för motorbanan ska nybyggnation av bostäder ej tillåtas. Ombyggnation ska noga prövas.	- Närområdet för motorbanan har avgränsats utifrån bullerberäkning och omfattar område över 60 dBA. Riktvärdet för buller från motorbana är 60 dBA dagtid och 55 dBA kvällstid. Bullerstörningar kan uppstå på bostäder.	
Ny byggnation vid Henja/Hult kan endast tillkomma under förutsättning av VA-frågan löses på ett godtagbart sätt.	+ Kommunalt VA i området skulle vara positivt då det är svårt att lösa VA-frågan på ett godtagbart sätt med lokala anläggningar i området.	
De centrala delarna förtätas med nya bostäder och lokaler för handel.	+ Förtätningar minskar transportavstånden och förbättrar förutsättningarna för kollektivtrafik. - Förtätningar kan även ta gröna områden i anspråk vilket är negativt för luftmiljö, människors hälsa och växt- och djurlivet.	+ Handel i centrum, ger möjligheter att handla även för den som inte har bil. + Ett levande centrum är en mötesplats
Ny bostadsbebyggelse i centrum ska utformas som flerbostadshus.	+ Förtätningar minskar transportavstånden och förbättrar förutsättningarna för kollektivtrafik.	
Gågatan förlängs med gång- och cykelstråk på Torggatan.	+ Minskad biltrafik.	+ Ger möjligheter till ett ökat folkliv och fler etableringar utmed Torggatan.
När åtgärder vidtas eftersträvas att ge de centrala delarna en gemensam gestaltning. För att få ett sammanhållet centrum upprättas ett gestaltungsprogram för centrum.	+ Skapar ett estetiskt mer tilltalande centrum	+ Skapa förutsättningar för fler mötesplatser.
Parkeringsplatser som tas i anspråk för bebyggelse ersätts med parkeringsgarage.	+ Ger möjligheter till förtätningar, vilket minskar transportavstånden och förbättrar förutsättningarna för kollektivtrafik. + Mindre asfaltsytor i centrum.	- Parkeringshus kan upplevas som otrygga.
Järnvägsgatan utvecklas till en handels- och bostadsgata.	- I dagsläget alstrar trafiken på Järnvägsgatan höga bullernivåer. Trafiken föreslås dock flyttas till Mårtensgatan. + Nya verksamheter i anslutning till busstationen.	+ Minskar barriäreffekten.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kulturellt	Ekonomiskt	Övrigt
	- Omvandling av Mårtensgatans verksamhetsområde kräver resurser.	
	- Ny bostadsbebyggelse i det område som påverkas av 55-60 dBA från motorbanan kan innebära krav på åtgärder på motorbanan för att minska bullret. - Åtgärder kan krävas i befintlig bebyggelse.	
	- Kräver resurser för ombyggnad av Torggatan till Gågata.	- Gågatan utformas som en upphöjd gångbana över Storgatan vilket försämrar framkomligheten på Storgatan. + ökad trafiksäkerhet.
+ Ger förutsättningar för konstnärlig utsmyckning.	- För att upprätta ett gestaltungsprogram krävs kommunala resurser. - Kräver resurser för åtgärder.	
	- Kräver extra resurser vid anläggandet.	
	- Kräver omgestaltning av Järnvägs-gatan.	+/- Centrum utvidgasas mot Järnvägsgatan.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Strategier	Miljökonsekvenser	Socialt
Möjligheter ges för att dela stora tomter i centrum för att skapa ytterligare villatomter.	-Mindre tomter förändrar trädgårdarna i många fall med färre träd och buskar vilket leder till sämre förutsättningar för växt och djurliv.	+Nya bostäder tillskapas.
Johan Orre fylls med ny verksamhet.	- Beroende av verksamhet kan trafiken öka.	+ Kan bli en mötesplats.
Skapa goda möjligheter till lek. Naturlekplats utvecklas bakom Trasten.		+ Positivt för barn och ungdomar. + Skapar en ny mötespunkt i anslutning till Trasten.
Strövstig utvecklas utmed Nissan.	+ Vattnet lyfts fram i tätorten.	+ Goda rekreationsmöjligheter är positivt för folkhälsan.
Sammanhängande grönområdesstråk ska eftersträvas.	+ Positivt för djur- och växtlivet i tätorten. + Positivt för klimatet.	+ Goda rekreationsmöjligheter är positivt för folkhälsan. + Bidrar till en estetiskt tilltalande ort.
Området vid ridskolan och nya koloniområdet fortsätter användas för fritidsaktiviteter.	+ Cykelavstånd från både Gislaved och Anderstorp.	+ Goda rekreationsmöjligheter är positivt för folkhälsan. + Sociala mötesplatser.
Intrång i och påverkan på redovisade värdefulla naturområden ska undvikas. Undataget är reningsdamarna där reningsverksamhetens intressen prioriteras före naturvårdens i de fall dessa kommer i konflikt med varandra.	+ Positivt för djur- och växtlivet. + Kväverening + Förbättrad vattenkvalitet i Nissan.	+ Rekreationsmöjligheter.
Fotbollsplanerna vid Ryttaarvallen ligger delvis på industrimark. Genom detaljplaneändring planläggs området för idrottsändamål. Näridrottsplatser tillskapas i Gislaved.		+ Goda rekreationsmöjligheter är positivt för folkhälsan. + Nya mötesplatser skapas + Idrottsverksamheten säkras.
Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer med särskilda värden ska värnas.		
Industrimuseet utgör en knutpunkt i arbetet med att presentera områdets förhållande mellan industri och vatten		+ En mötesplats som utvecklas.
Nya dagvattenutsläpp till Nissan ska undvikas.	+ Positivt för Nissans vattenkvalitet.	
Mark reserveras för en eventuell utvidgning av reningsverkets våtmark	+ Renar vattnet från kväve och fosfor. + Tillskott i naturmiljön. + Stärkt fågelliv.	+ Närrekreationsområde.
Nya platser för förpackningsinsamling ska hittas.	+ Förbättrar möjligheterna till återvinning.	
Området vid Mossarpstippen utvecklas för avfallshanteringsändamål och energiproduktion.	+/- Deponien måste hanteras på rätt sätt annars finns risk att föroreningar läcker ut. + Förbättrad återvinning. +/- Nya former av energiproduktion.	

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kulturellt	Ekonomiskt	Övrigt
-De stora villatomterna är en del av Gislaveds kulturarv och minner om en tid med mycket uthus och köksträdgård. Trädgårdarna ersätter avsaknad av parker.		
- Risk för att en byggnad med kulturvärde förvanskas.	- Omvandling till annan verksamhet kan kräva kommunala resurser.	
	- Kräver kommunala resurser.	
+ ortens framväxt lyfts upp.	- Kräver kommunala resurser.	
		+ Viktigt för orienteringen i tätorten.
	+ Begränsar möjligheten att nyttja marken mellan Gislaved och Anderstorp för industriändamål.	
	- Kommunala resurser krävs för detaljplanläggning och tillskapande av näridrottsplatser.- Andelen planlagd industrimark minskar.	
+ Kulturvärden uppmärksammas och åtgärder kan vidtas.		
+ Kulturvärden uppmärksammas och åtgärder kan vidtas.		+ Ingår i marknadsföringen av kommunen.
	- En utvidgning kräver kommunala resurser.	

KONSEKVENSBESKRIVNING

Strategier	Miljökonsekvenser	Socialt
Befintliga avfallshanteringsanläggningar omlokaliseras på sikt till Mossarpområdet.	+ Avfallshanteringen flyttas från lokaliseringar i närheten av bostadsbebyggelse. Minskar påverkan på boende.	
Anläggningar som lagrar industriavfall eller har större lager av avfall bör inte lokaliseras till tätortens centrala delar eller i direkt anslutning till bostäder.	+ Avfallshanteringen flyttas från lokaliseringar i närheten av bostadsbebyggelse.	
Inom misstänkt förorenade områden ska undersökning med avseende på föroreningar ske innan exploatering eller andra åtgärder, som kan leda till att föroreningar sprids, kommer till stånd.	+ Minskar riskerna att föroreningar sprider sig.	

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kulturellt	Ekonomiskt	Övrigt
	- En flytt av befintliga anläggningar är förenat med kostnader.	
	- Kräver resurser	+ Mark som annars inte kan nyttjas, kan efter sanering användas.

Miljökonsekvensbeskrivning

Till en översiktsplan ska enligt 4 kap 2 § PBL en miljökonsekvensbeskrivning göras. Till Fördjupad översiktsplan för Gislaved har en miljökonsekvensbeskrivning utarbetats som en bilaga till planen. Miljökonsekvensbeskrivningen fördjupar några av de miljökonsekvenser som beskrivs i den sammanfattande konsekvensbeskrivningen ovan.

ORDLISTA

- Anropsstyrd kollektivtrafik** – kollektivtrafik som inte är i fasta linjer eller på fasta tider.
- Biotop** - yttre miljö som bestämmer vilka djur och växter som kan leva på en plats.
- Blästerbrukslämning** – plats där järnframställning pågått under järnåldern.
- Dagvatten** – regn- och smältvatten från t ex tak och gator.
- Demenscenter** – center för personer med försämringar i intellekt, minne och personlighet.
- Detaljplan** – juridiskt dokument som styr hur mark får användas, vilka byggnader och anläggningar som får finnas.
- Ekologi** – levande varelsers relationer till sin omvärld.
- Estetiska värden** – värden som präglas av skönhet.
- Etablering** – upprätta eller inrätta något, t.ex. starta en ny verksamhet.
- 100-årsflöde** - den vattenföring i ett vattendrag som överskrids i *genomsnitt* en gång på hundra år.
- Färdtjänst** – särskild kollektivtrafik med anpassade fordon för personer med funktionshinder.
- Gestaltningssprogram** – program för utformning.
- Klimatstrategi** - är både beskrivningen av kommunens klimatmål och medlen för att nå klimatmålen.
- Logistikföretag** – företag som arbetar med organisation av transporter.
- Miljökvalitetsnorm** – av regeringen meddelade föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten eller miljön i övrigt om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa och miljö.
- Milsten** – äldre vägmärke i sten, trä eller järn som markerade hel-, halv- eller kvartsmil.
- Natura 2000** – nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden.
- Offentliga rummet** – här t ex torg, gator och parker.
- Policy** – grundprinciper för en organisations handlande.
- Radon** – färglös, luktlös, radioaktiv ädelgas.
- Riksintresse** – geografiskt område som är av stort nationellt intresse.
- Röjningsröse** – antikvarisk beteckning för rösen uppkomna i samband med röjning av mark.
- Sällanköpshandel** – t ex klädbutiker, elektronikkedjor mm.
- VA** – vatten och avlopp.
- Väghållningssten** – markering uppställd vid allmän väg och visade den vägsträcka som markägaren var skyldig att hålla i farbart skick .
- Översiktsplan** – En översiktsplan ska fungera som en vision för kommunens framtida utveckling och redovisa den huvudsakliga tanken för mark- och vattenanvändningen under 10-20 år framåt.

UNDERLAGSMATERIAL

Det faktaunderlag som Fördjupad översiktsplan för Gislaved grundar sig på presenteras i sex stycken underlagshäften:

Historia och karaktär, underlagshäfte 1

Grönstruktur, underlagshäfte 2

Bo och leva i Gislaved, underlagshäfte 3

Miljö, hälsa och säkerhet, underlagshäfte 4

Ungas Gislaved, underlagshäfte 5

Näringsliv och kommunikation, underlagshäfte 6

Samtliga underlagshäften finns att tillgå på kommunens hemsida, www.gislaved.se.

Särskilda utredningar

Inför arbetet med fördjupad översiktsplan har ett antal särskilda utredningar gjorts som underlagsmaterial. Utredningarna finns även refererade i underlagshäftena ovan samt finns att tillgå på kommunens hemsida.

- Ungdomskarta över Gislaveds tätort. En enkätundersökning av ungdomar i högstadiet och på gymnasiet våren 2008.
- Gislaveds tätort, bebyggelseinventering, Jonny Engström och John Pantzar 2008.
- Grönplan för Gislaveds tätort, Linda Kjellström 2007.
- Geologisk utredning riksintresse Nissan, Tommy Claesson 2010.

Fördjupad översiktsplan för Gislaved
Utställningsupplaga 23 november 2010